

NAZIAI GRAF SPEE SUNAIKINO IR NUSKANDINO SAKOMA TAIP PADARYTA HITLERIUI PALIEPUS

Visa Laivo Įgula, Įskaitant Ir Kapitoną, Išgelbėta; Vyksta į Buenos Aires

Don Juan of Asturias, antras buvusio Ispanijos karaliaus Alfonto sūnus, kurs, nekurių laikraščių spėjimu, neužilgo tapsias Ispanijos karalium.

Italijai Reikia Trijų Metų Prisiruošimui Karan

ROMA. — Italijos užsienio reikalų ministras grafas Ciano, šeštadienį kalbėdamas apie einantį karą pareiškė, kad Italija stengiasi išsilaikyti neutraliai ir galimai sutaukinti kariuomenės šalis, bet taika nebūsimanti galima padaryti ant patiekto Anglijos reikalavimų.

Jis taipgi pažymėjo, kad Italijai reikalinga trijų metų taikos periodo tinkamam sustiprėjimui. Bet nežūrint to, Italija esanti tvirta ir tinkamai pasiruošusi apginti savo garbę ir interesus. Kitais atvejais ji laikysis nuošaliai.

Savo kalboje paliesdamas Vokietijos padarytą nepuolimo sutartį su Sovietų Sąjunga, jis nurodė, kad tos sutarties Italija neužgria, nes ji padaryta be Italijos žinios ir sutikimo. Ir todėl esą, nors Berlyno-Romos ašis tebeveikia, vienok Italija esanti laisva elgti kaip tinkama savo užsienio politikoje.

TEISEJAS ATRADO SPRINGHILL STREIKĄ NETEISETU

HALIFAX. — Nuo lapkričio 6 d. tęsiasi Springhill anglių kasyklos darbininkų streikas prieš kompaniją, kad ji nesilaikant sutarties pradėjo sauvaiuoti ir persekioti darbininkus. Jie reikalauja savo unijinių teisių ir atlyginimo.

Streikui tirti teisėjas Crowell "atrado," kad sutartį sulaužė ne kompanija, bet darbininkai. Kompanija pasiėgusi teisingai, nes tokio elgesio, kokį kompanija padarė, iš jos reikalavo jos biznio padėtis, sako teisėjas Crowell.

Turčiai ir jų tarnai už visus streikus kaltę meta darbininkams, jų "atradimais," kompanijos visados teisingai elgiasi, o visados kalti yra darbininkai.

MONTEVIDEO, Gruodžio 18. — Vakar vakare naziai savo karo laivą, Admirolą Graf Spee, išplukdė iš Montevideo uosto išeksplodavo ir nuskandino Plate upės žiotyse, sakoma, pačiam Hitleriui liepiant.

Visa laivo įgula, įskaitant ir kapitoną Langsdorff, išgelbėta.

Kada nustatytas laikas baigėsi, naziai dalį įgulos perkėlė ant prekinio vokiečių laivo Tacoma o likusioji išplaukė su Graf Spee, Tacomai lydint. Kiek paplaukus, montevidiečių minioms stebint Graf Spee įgula laivukais pasitraukė tolyn nuo laivo. Tinkamai atsitolinus, laivo kapitonas, taipgi atsitolinęs su mažu laiveliu, paspaudė knaputį ir tuoj pasigirdo baisi eksplozija vidury laivo. (Nuo Graf Spee iki kapitono laivuko buvo nutiesta elektrinė vielė). Akimirksnyje visas Graf Spee buvo liepsnose.

Kapitonas Langsdorff ir visa įgula Argentinos laivais nuplaukė į Buenos Aires, nes jeigu jie būtų sugrįžę į Montevideo, jie būtų buvę internuoti. Manoma, kad Argentinos valdžia paskaitys juos išsigelbėjusiais nuo nuskendusio laivo ir leis grįžti į Vokietiją.

Graf Spee buvo paskandintas tik 25 pėdų vandeny, todėl viršutinės dalys dar kyšo, bet liepsnos jas greitai naikina.

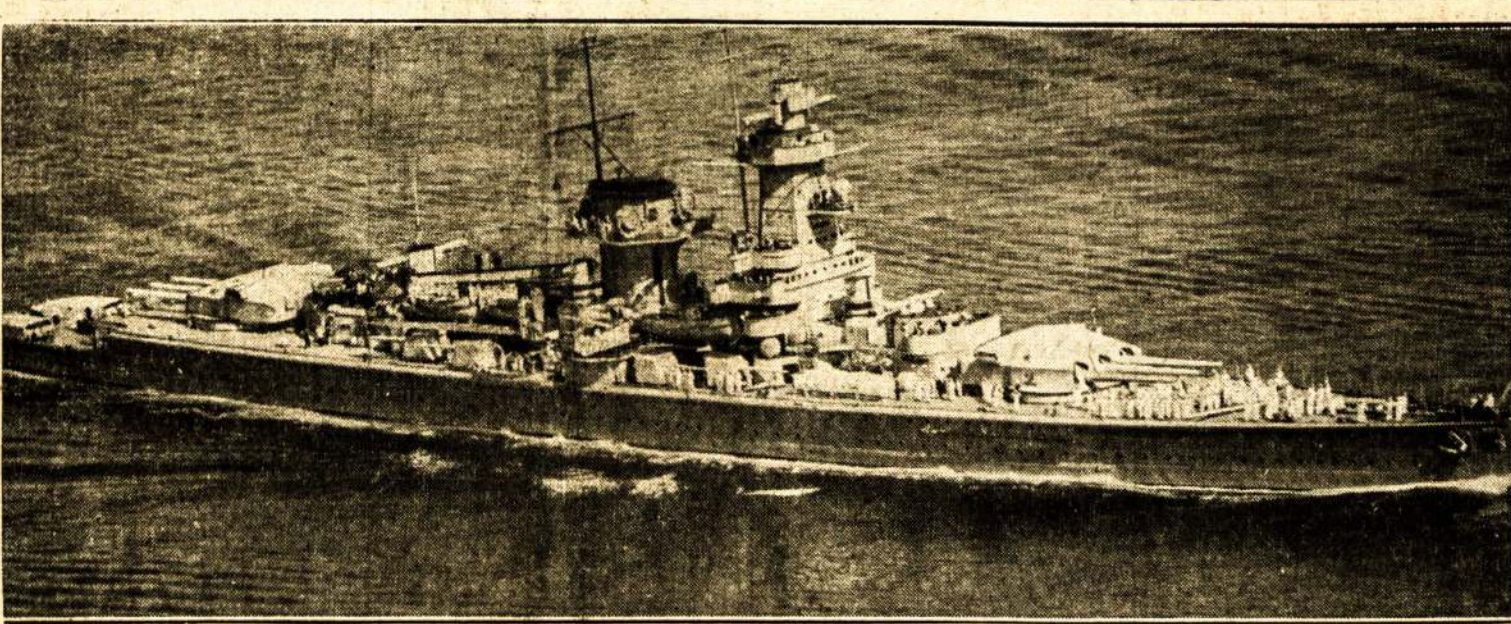
Graf Spee laukė daug anglių karo laivų. Buvo manoma, kad jis mėgins pabėgti arba muštis iki bus galima, kad padarius nemaža nuostolių. Buvo manoma, kad atvyksta daugiau vokiečių laivų, ypač submarinų. Bet tie manymai neatitiko vokiečių planams.

Vokiečiams liko dar du Graf Spee tipo laivai, Deutschland ir Admiral Scheer. Jų konstrukcija, kaip ir Graf Spee, tebėra misterija. Sakoma, kad jų pastatymas kainavęs po \$20,000,000. Jie turi po šešias 11 colių kanuoles. Jų kanuolės gali 670 svarų šovinius numesti 17 mylių tolimo. Gali plaukti 10,000 mylių be atpildymo kuro. Be to jie turi po aštuonias 5.9 colių kanuoles, priešorlaivines kanuoles, po 8 torpėdų vamzdžius. Tik labai greitai. Jie gali plaukti tik po 26 jūros mylias per valandą, kuomet daug mažesni anglių laivai, kaip Ajax ir Achilles, gali plaukti po 32 jūros mylias (mazgus).

Graf Spee paskandino 9 prekinis anglių ir talkininkų laivus.

TORONTO, Ont. — Gordon Sinclair, Toronto Daily Star korespondentas, iš Anglijos konsulo Montevideoj per telefoną sužinojęs, kad prie Montevideo nebuvo jokių kitų anglių karo laivų, kaip tik Ajax ir Achilles, abu sužeisti.

Girdi, anglai tyčia paleidę gandus apie pribuvimą kitų laivų, kad išgązdinti Graf Spee, kas ir atsitikė — Graf Spee buvęs paskandintas del baimės tų laivų, kurių visai nebuvo.

Vokiečių kišeninis kovos laivas Admiral Graf Spee, kuris turėjo diegę kovą su trimis anglių kruizeriais palei Uruguajų. Nors jis galėjo šaudyti daug toliau ir jo šoviniai buvo daug sunkesni, tačiau prieš tris neatsilaikė. Po 14 valandų kovos jis buvo priverstas pabėgti į Montevideo uostą su 36 užmuštais ir 60 sužeistais, taipgi su didelėmis skylėmis valandų kovos jis buvo priverstas pabėgti į Montevideo uostą su 36 užmuštais ir 60 sužeistais, taipgi su didelėmis skylėmis valandų kovos jis buvo priverstas pabėgti į Montevideo uostą su 36 užmuštais ir 60 sužeistais, taipgi su didelėmis skylėmis

Tautų Lyga Liko Ne Taikos, Bet Karo Įrankiu, — Sako Sovietų Sąjungos Spauda

MASKVA, Gruodžio 18. — Tautų Lygos "nutarimą" prašinti Sovietų Sąjungą iš Lygos, Sovietų Spauda priima džiaugsmingai.

Pravda nurodo, kad Sovietų prašalinimas iš Tautų Lygos palengvina Sovietų Sąjungą nuo jos pečių nuimant atsakomybę už tautų Lygos veiksmus ir tarimus, paliekant Sovietų Sąjungai laisvas rankas.

Kas del komiteto, kuris "nutarė" Sovietų Sąjungą "išmesti," Pravda sako: "Išskiriant Švediją ir Norvegiją, visos kitos yra tiesioginiai Britanijos agentai, Dominijos, arba elgėsi sulig direktorių J.A.V. — Lotynų Amerikos valstybės.

Devynios nutarime dalyvavusios valstybės visai neturėjo su Sovietų Sąjunga diplomatinio ryšio (dar yra "nepripažinę" Sovietų Sąjungos). Be to, iš 14 valstybių balsavo už "išmetimą" tik septynios. Keturios visai nedalyvavo posėdyje, o trys nuobalsavimo susilaikė.

"Zinoma," sako Pravda, "komitetas" sudarytas iš tokios šeimyninės kompozicijos priėmė be pasipriešinimo rezoliuciją, kurią Britanijos valdonai pasiūlė."

Toliau Pravda nurodo, kad Tautų Lyga yra jau senai pati save diskreditavusi Kinijos, Ispanijos respublikos, Etiopijos, Albanijos klausimais, kuriais atsitikimais leido tikriesiems agresoriams draskyti užpultas tautas. "Tautų Lyga," nurodo Pravda, "liko paversta nuo taikos instrumento į karo instrumentą, Anglo-Francijos militaristų bloko įrankiu."

Tass žinių agentūra nurodo, kad Sovietų Sąjunga nėra kare prieš Suomiją, nes Suomijoje karo operacijos yra vedamos Demokratinės Suomijos Respublikos valdžios prieš susibankrutavusią Mannerheimo kliką.

Sovietų Sąjunga gelbsti Suomijos liaudies valdžiai, nes to reikalauja su ta valdžia padaryta apsigynimo sutartis.

PIRMOJI AUSTRALIJOS DIVIZIJA JAU FRONTE

LONDONAS. — Australijos orlaivyno ministeris oficialiai pranešė, kad Australijos kariuomenės pirmoji divizija jau pasiekė Anglijos kariuomenės linijas.

Šiauriniame Sektoriuje Suomia Visai Pakriko; Daug Perbėgo Norvegijon

OSLO, Gruodžio 18. — Nepriklausomos Norvegijos žinių agentūros Norsk Telegrambyras k a r i škas korespondentas iš Svanvik (ant Suomijos rubežiaus) praneša, kad Suomijos kariuomenė šiaurėje smarkiai traukiasi nuo stiprios Sovietų kariuomenės ugnies linkui Pitkajärvi, degindama viską, kas tik gali būti sudeginta. Būriai Suomijos kareivių, atkirsti nuo savo dalių, bėga į Norvegiją, kur jie nuginkluojami ir internuojami.

COPENHAGA, Danija, Gruodžio 18. — Sovietų jėgos pradėjusios didelę ofensyvą visuose frontuose, sako pranešimas iš Talino, Estijos sostinės. Raudonoji armija naudojanti 30 tonų tankus, kurie esą nepaprastai galingi.

MASKVA, Gruodžio 18. — Centraliniame fronte Raudonoji armija nuėjęs 80 mylių į Suomiją. Iki Botnijos į lankos dar 70 mylių. Manoma, kad neužilgo Suomija bus perkirsta ir šiaurinės Suomijos jėgos turės arba pasiduoti, arba bėgti į Norvegiją.

Kituose frontuose didelių mūšių nebuvo. Iš Helsinkio sklei-

džiamų melų Sovietų kariuomenės vadovybė turi skanaus juoko.

HELINSKIS, Gruodžio 18. — Suomijos kariuomenės vadovybė giriasi, kad Suomijos jėgos Raudonąją armiją atmušusios veik visuos frontuos. Daug tankų, įskaitant tris 30 tonų sunkumo, sunaikinusios. Raudonarmiečiai krinta ne tik nuo suomių kulkių, o ir nuo šalčio.

Vienas reporteris pranešė, kad Raudonojoji Armija pasireiškia "sukilimais."

67 ORLAIVININKŲ MOKYKLOS KANADOJE

OTTAWA, Gruodžio 18. — Ministeris pirmininkas Mackenzie King savo kalboje pareiškė, kad orlaivininkų lavinimui Kanadoje bus įsteigta 67 mokyklos. Orlaivininkų paruošimui kare prieš Vokietiją yra numatyta išleisti \$600,000,000, kurios sumos didžiąją dalį \$350,000,000 padengia Kanada.

Kanada tam reikalui pasiimanti didžiausią dalį patiekimo orlaivininkų ir išlaidų padengimui.

Turčiai Prieš Demokratiją, Sako Collins

TORONTO, Gruodžio 18. — Vakar Toronto lietuvių parengime kalbėjo Fred Collins, darbo žmonių kandidatas į aldermanus 5 ward. Savo kalboje jis pažymėjo, kad Ontarijos valdžia pasiryžus panaikinti savivaldybinius rinkimus, kol užsibaigs karas. (O spauda šaukia, kad šis karas už demokratijos gynimą). Tą užsimojimą, sako jis, gali sulaukyti tik darbo žmonių kovos.

Prie to, sako jis, turčiai darbo žmones išnaudoja su mokesčiais. Neturtingųjų distriktuose namų vertė keliama, kad būtų galima pakelti mokesčius, o turčių namai nuvertinami. Už pavyzdį pavilavė vieną namą, kurs iš 100,000 dolerių vertės nuvertintas iki 35,000 dolerių.

Miesto administracijos sulindę visi giminės, todėl nekurių departamentų darbas vedamas labai prastai.

Jis ragino balsuoti už pažangius kandidatus, kurie pasiryžę kovoti už demokratinį teisių gynimą, už darbo žmonių būvio pagerinimą ir geresnę administraciją.

Pažangiais kandidatais šiemet lietuvių distrikte yra: Fred Collins, kandidatas į aldermanus 5 ward. J. B. Salsberg, kandidatas į aldermanus 4 ward. Aldermanas Stewart Smith, kandidatas į kontrolierius.

Sovietų Sąjungos Gyventojų Skaičius

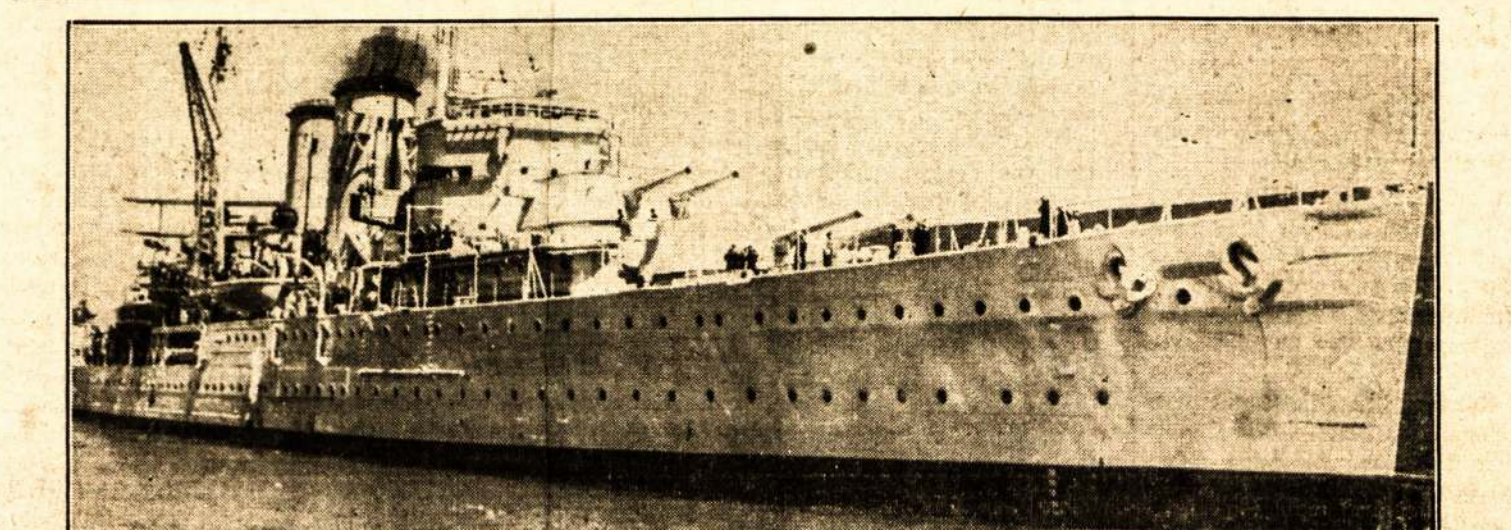
Sulig paskutinio Sovietų Sąjungos gyventojų surašymo, kuris buvo padarytas 1939 m. sausio mėn., Sovietų Sąjungoje buvo 170,467,000 gyventojų. Jų tarpe yra 81,665,000 vyrų ir 88,802,000 moterų.

Nuo prieš paskutinio 1936 m. gruodžio mėn. surašinėjimo, gyventojų skaičius padidėjo 23,400,000 gyventojais.

Prijungus prie Sovietų Sąjungos vakarų Ukrainą ir vakarų Gudiją, gyventojų skaičius padidėjo dar virš 12,000,000 žmonių. Tokių būdu dabar visoje Sovietų Sąjungoje su naujomis sienomis gyvena apie 183,000,900 žmonių.

Vidutiniškai vienam kvadratiniam kilometrui tenka 8.05 gyventojų. Tačiau gyventojų tirštumas įvairiose Sovietų Sąjungos dalyse yra labai nevienodas. Tirščiausia žmonės gyvena Ukrainoj — 69.6 žmonės kvadratiniam kilometrui. Toliau eina Kaukazo ir Gudijos sritys. Centrinėje Maskvos srityje gyventojų tirštumas siekia 180.5 žmonių kvadratiniam kilometrui.

NEW YORK, Gruodžio 18. — Šiandien mirė pažangus laikraštinių unijos prezidentas Heywood Brown nuo plaučių uždegimo.

Anglijos kruizeris Exeter, kurs kovoje su Vokietijos karo laivais Admiral Graf Spee sunkiai nukentėjo. Iš Exeter įgulos žuvo 61; sužeistų 23. Šis kruizeris buvo priverstas pasitraukti iš kovos po 4 valandų, nes buvo labai sužalotas ir netekęs daug žmonių. Atrodo, kad anglams

Graf Spee labai brangiai kainavo. Per tris laivus jie neteko 72 jūrininkų.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS, LEIDZIAMAS SPAUDOS
DRAUGIŲS. IRĖINA DU KARTU Į SAVAITĘ.

Prenumeratos Kaina:

Kanadoje ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusmetį \$1.50. Visur kitur metams \$3.50; pusmetį \$1.75. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balsu vardu:

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.
Asmeniškai kreipkitės 6 Denison Ave.

Tautų Lyga Galutinai Nusiēmė Savo Maską

Kiek anksčiau daug kam nesinorėjo tikėti, kad Tautų Lyga yra Anglijos ir Francijos imperialistų įrankis. Į jos neveikumą buvo žiūrėta su įsitikinimu, kad ji yra bejėgė kaip nors nuveikti. Buvo išvaizdinama, jog Tautų Lyga yra tokia nerangi organizacija, jog jos susirinkimui reikalinga kelių mėnesių laiko ir panašiai. Bet paskutiniai įvykiai aiškiai parodė, kas Tautų Lygai kliudė būti pasekminga.

Kada Japonija puolė Mandžiuriją, kada Italija puolė Etiopiją, Vokietija Austriją ir Čekoslovakiją, o paskui Italija Albaniją, Anglijos ir Francijos imperialistai dėjo visas pastangas, kad su rīsti Tautų Lygos rankas, kad nedaleistų jai pastoti agresijai keliai. Jau buvo namoma, kad Tautų Lyga yra visai numirus ir niekad nebesusirinks. Bet paskutiniu laiku ji pasoko aukštyn, kaip dinamitui sprogtus po jos kojomis. Anglijos ir Francijos imperialistų komandoj ji susirinko per kelias dienas, kad išnešti pasmerkimą Sovietų Sąjungai, o ant galo išmesti ją. Ir tas buvo atlikta per kelias dienas.

Kadangi Tautų Lygai nebuvo leidžiama pasmerkti tikruosius agresorius, todėl ir dabar daugelis jos narių Anglijos ir Francijos imperialistų triukšmavimui visai nepritarė. Už rezoliuciją, smerkiančią Sovietų Sąjungą kaip agresorę, nebalsavo net dešimtis šalių, Meksika, Švedija, Danija, Lietuva, Latvija, Estija, Šveicarija, Činija, ir Bulgarija. Čia galima pažymėti, kad iš 53 Tautų Lygos narių, posėdyje dalyvavo tik 39 narės. Vadinasi, iš 53 narių už rezoliuciją balsavo tik 29. Gi Tautų Lygos komitete, kuris išmetė Sovietų Sąjungą iš Tautų Lygos, už išmetimą balsavo tik 7. Keturios, Suomija, Činija, Jugoslavija ir Bulgarija, susilaikė. Trys visai nedalyvavo posėdyje. Vadinasi, iš keturiolikos komiteto narių už išmetimą balsavo tik 7. Nesudarė nei daugumos.

Sovietų Sąjungos išmetimas iš Tautų Lygos turi visai mažą reikšmę. Sovietų Sąjungą paskutiniu laiku į Tautų Lygą žiūrėjo kaip į mirusią organizaciją. Kaip Tautų Lyga, ji ir yra mirusi. Ji atgijo tik kaip Anglijos ir Francijos imperialistų "lyga," kova prieš Sovietų Sąjungą.

Tautų Lyga gali gyvuoti tik taikos metu. Karo metu Tautų Lyga negali būti bešališka. Jeigu ji norėtų būti bešališka, tai reiktų pasmerkti visus agresorius. Ji taip pat turėtų svarstyti ir Anglijos ir Vokietijos susikirtimą, kaip ir Kinijos-Japonijos susikirtimą. Ji turėtų išspręsti kitus klausimus, kaip tai Etiopijos, Ispanijos, Albanijos, Čekoslovakijos ir Lenkijos klausimus. Ar gi ji galėtų tą atlikti, kada pasaulis jau pasidalinęs į dvi kempes, į du frontus? Karo metu Tautų Lyga nustoja savo reikšmės.

Suomijos Baltagvardiečiai Elgiasi Labai Barbariškai

Pranešimai sako, kad Suomijos baltagvardiečiai bėgdami degina viską, kas tik gali būti sudeginta. Išties miestai esą paskendę ugnyje. Net kapitalistinė spauda priversta pripažinti, kad suomiai nepalieka nieko, kas tik gali būti sudeginta.

Tai labai barbariškas darbas. Tokio barbariškumo neparodė nei Lenkijos dvarponiai, bėgdami nuo Vokietijos ir Sovietų Sąjungos jėgų. Nebuvo to daroma ir Didžiojoje kare. Paprastai, pasi traukdamas kariuomenės degina karinius objektus, bet ne civilių žmonių bei įstaigų pastatus.

Buržuazinė spauda rašė, kad Sovietų Sąjungos orlaiviai griau na miestus ir žudo civilius gyventojus, bet iki šiam laikui negalėjo patiekti nei vieno paveiklo, parodančio sugriautus miestus. Barbariškumas, kaip pasirodo, ne Sovietų Sąjungos pusėj, o Suomijos baltagvardiečių pusėj.

Baltagvardiečiai tai daro matomai nujausdami, kad daugiau sugriūti nebeteks. Jie nori sunaikinti viską, kad Suomijos liaudžia tektų kęsti didesnę vargą. Tai kerštas, fašistinis kerštas. Turėti klasės kerštas liaudžiai.

Tiesa, laikraščiai rašo, kad suomiai nenori nieko palikti Sovietų Sąjungai. Bet tai negražus melas. Sovietų Sąjungą Suomijos miestais ir kaimais nesinaudos. Tuo visku turės naudotis Suomijos žmonės, kuriems teks gyventi nusikračius reakcionierių režimo. Naikindami miestus ir kaimus Suomijos baltagvardiečiai keršija ne Sovietų Sąjungai, o savo žmonėms.

Tai puikus pavyzdys, kaip valdančioji klasė sunkiai pasiduoda liaudžiai. Matydama, kad neteks ilgiau viešpatauti ant liaudies sprando, stengiasi sunaikinti viską, ką ta liaudis per savo vargą pastatė.

Hepburno Valdžia Keršija C.I.O.

Ontarijos valdžia parodė didelę opoziciją CIO unijoms laike automobilių darbininkų streiko Oshawoj. Dabar ji padarė naują užpuolimą, suareštuodama CIO organizatorių, Milardą.

Ką Milardas savo kalboj sakė, mums nežinoma. Bet mes galime numatyti, kad jis savo kalboje pasakė ką nors prieš karą, nes jis kaltinamas pagal karišką įstatymą. Žinant kitų prieš šitą įstatymą nusikaltimus, galima atspėti, kad jo prasižengimas yra nei kiek nedidesnis, kaip ir kitų. Arešto tikslas yra užduoti smūgį CIO kampanijai, vedamai už suorganizavimą dar neorganizuotų darbininkų.

Yra žmonių, kurie sako, kad Kanadoj labai didelę demokratiją. Tačiau šiandien ką nors priešingai dabartinei valdžios politikai pasakius žmonės areštuojami ir baudžiami. Vadinasi, ši demokratija duoda teises tik užgirti valdžios politiką.

Buržuazija savo rankose turi spaudą, radio ir kitus propagandos įrankius, tačiau dar nepakanka. Jei žmogus ką nors išsitaria prieš, tuojau areštuoja ir baudžia.

Dvidešimt vienų metų amžiaus darbininkė Marion Powell, torentietė, dirbdama dirbtuvėj nuo 7.30 val. ryto, ji pelnėsi ne tik juoną, bet ir užmokestį už pakošką skraidyti orlaiviu. Savo nusistatymo atsiekė — šiomis dienomis ji gavo pažymėjimą, kad ji gali skraidyti savo orlaivį, tik visa bėda, kad ne jos plunksnomis paimti orlaivį, kuri kainuoja tūkstančius dolerių.

APŽVALGA

Prie Ko Priveda Netikusi Politika ir Diplomacija

Tulas M. Bagdonas savo straipsnyje Trimitė, "Nepamiršim Praeities," daro trumpą poveršinę Lenkijos istorijos apžvalgą, kurioj, tarp kita ko, jis rašo:

Kilęs 1914 m. pasaulinis karas daugelį pavergtų tautų sužadino viltį atgauti laisvę. Kovos dėl laisvės visada yra sunkios ir todėl reikėjo tikėti, kad buvusios pavergtos tautos viena kitai padės laisvės pastangose. Beja, iš lenkų pusės lietuviai susilaukė kaip tik priešingo elgesio. Lenkai pasirodė piktesni Lietuvos laisvės priešai, negu okupantai rusai ir vokiečiai. Dar patys nieko neturėdami, lenkai tuojau svajojo, kaip čia prisijungus ir pavergtus Lietuvą. Iš lenkų pusės pabiro visa eilė žygių, kurių lietuvius niekad neturi teisės pamiršti. 1916 m. lapkričio 5 d. Vokietija ir Austro-Vengrija paskelbė atstatančias Lenkijos valstybę. (Šis faktas šiandien turi ypatingos reikšmės. Lenkai ne patys paskelbė savo nepriklausomybę, o jiems buvo svertimųjų duota. Lenkams nepriklausomybę buvo davusi Vokietija ir Austrija, ir dabar ją atėmė Vokietija ir Sovietų Rusija). Ir ką gi? Vienu iš pirmųjų taip atgavusių lenkų žygių buvo įteikimas vokiečiams reikalavimo prijungti Lietuvą prie Lenkijos! Lenkai dar patys nežinojo, kur jų valstybė prasideda ir kur baigiasi, o Lietuvą pasisavinti jiems buvo vienu iš svarbiausių dalykų. Kad lietuviai taip pat siektė laisvės — lenkams atrodė nesuprantama ir abstrudiška, nes jie visur išsiužosė skelbė, kad Lietuva yra peimaža ir per silpna pati viena be lenkų globos, nepriklausoma gyventi. Ligi Vokietijos pralaimėjimo lenkai derėjosi su vokiečiais, o po jų pralaimėjimo persimetė pas santarvininkus. Versalio taikos konferencijoj lenkai tiesiog atakavo anglius ir prancizus, kad Lietuva būtų priskirta prie Lenkijos. Lenkai, kaip velnias kryžiaus, bijojo viso to, kas galima būtų buvę išaiškinti, kaip Lietuvos, kaip nepriklausomos valstybės pripažinimą. Prasidėjus 1919 m. lietuvių kovoms su bolševikais, lenkai pirmiausia pasinaudojo gera proga pagrobti Vilnių 1919 m. balandžia 19 d. Paskui ėjo demarkacijos linijų lauzymas

ir veržimasis vis tolyn ir tolyn į Lietuvą. Šiandien net sunku suskaičiuoti, kiek iš viso lenkai sulaužė demarkacijos linijų nustatytų santarvininkų ir Tautų Sąjungos! Bet didžiausias lenkų žūlumas buvo padarytas sulaužiant Suvalkų sutartį ir pagrobiant Vilnių. Šiuo savo "žygiu" amžinai įsirašė istorijon, kaip šmurtininkai, Pilsudskis su Želigovskiu. Toks akliplėšikumas nustebino tuo metu lenkams net labai palankius prancizus ir anglius. Visai teisingai iš prancūzų ir anglų pusės Vilniaus pagrobimas buvo kvalifikuotas, kaip "tarptautinis skandalas," "pasimtų Tautų Sąjungos atžvilgiu prievolių sulaužymas," o buvęs anglų ministras pirmininkas Lloyd Džordžas tiesiog rašė, kad "Vilniaus paėmimas yra kvailumas iš lenkų pusės." Tačiau tokia jau buvo lenkų politik Lietuvos atžvilgiu, kurios vainiku buvo praeitų metų ultimatus diplomatiniais santykiams užmegsti.

Toks tai buvo Lenkijos valdovų atsinešimas linkui Lietuvos. Bet tai ne viskas. Jie savo laiką veikė išvieno su Francijos imperialistais, paskui susidraugavo su Vokietijos naziais ir padėjo sudraskyti Čekoslovakiją. Ant galo pražudė pačią Lenkiją, atsakydami pagerinti santykius su Sovietų Sąjungai ir įsileisti raudonarmiečius kaip tankininkus.

Panašiai, kaip ir Lenkijos valdonai, Suomijos baltagvardiečiai kaišiojo koją Sovietų Sąjungai savo kaimynui, elgdamiesi sulę imperalistinių valstybių interesų. Jausdami už savo pečių turį didesnę imperialistines jėgas, jie pradėjo mobilizuoti armiją ir koncentruoti palei Leningradą ir net šaudyti iš artilerijos. O tokios politikos rezultatai išskiai matomi. Tie ponai turės nešdintis, o Suomiją paims į savo rankas pati liaudis.

Kokia Buvo Sovietų Nota Suomijai

Lietuvos žinios idėjo Molotovo notą Suomijai po pirmo suomių apšaudymų Sovietų Sąjungos kariuomenės, iš kurios matyti, kaip provokatoriškai suomiai elgėsi. Nota sako: Pone ministerei, remiantis sovietų kariuomenės štabo lapkričio 26 d. 15.45 val. pranešimu, mūsų kariuomenė, esanti prie Karelijos sąsmaukos, paliaji Suomijos sieną, netoli Majniūos kaimo, staiga ėjo demarkacijos linijų lauzymas

Suomijos teritorijos. Iš viso buvo paleisti septyni patrankos šūviai, nuo kurių žuvo trys sovietų kareiviai ir vienas sargybinis, ir buvo sužeisti septyni kareiviai ir du viršininkai. Sovietų kariuomenė gavo griežtą įsakymą nepasiduoti provokacijai, ir ji susilaikė, neatsakydama ugnimi.

Sovietų vyriausybė, pranešdama šitą faktą jūš žiniui, mano esant reikalinga pabrėžti, kad per paskutinius pasitarimus su p. p. Taneriu ir Pasikiviu jau buvo nurodytas pavojus, atsirandęs dėl didelio suomių reguliarios kariuomenės sutraukimo prie sienos ties pačiu Leningradu. Dabar ryšium su šituo provokuojančiu artilerijos šaudymu iš Suomijos teritorijos prieš sovietų kariuomenę, sovietų vyriausybė yra priversta konstatuoti, kad suomių kariuomenės koncentravimas ties Leningradu sudaro pavojaus net tik pačiam Leningradui, bet taip pat ir yra faktinis karų veiksmas prieš Sovietų Sąjungą, kuris jau privedė prie puolimo prieš sovietų kariuomenę ir atnešė aukų. Sovietų vyriausybė nemano skirti perdidės reikšmės šitam kiršinamiam agresijos iš suomių kariuomenės pusės veiksmui, gal blogai nukreiptam suomių vadovybės, tačiau sovietų vyriausybė nenorėtų, kad šitie kiršinantys faktai vėl pasikartotų. Ryšiu su tuo, sovietų vyriausybė, griežtai protestuodama dėl šio incidento, siūlo suomių vyriausybei tuojau atitolinti savo kariuomenę nuo sienos prie Karelijos sąsmaukos per 20—25 kilometrus ir tuo būdu apsisaugoti nuo galimumo pasikartoti provokacijai.

Pone ministerei, priimkite aukštos mano pagarbos pareiškimą. Molotovas, užsienių reikalų komisaras. Iš šios notos matosi du dalykai: pirma, kad Suomija buvo sutraukus palei Leningradą labai didelį skaičių kariuomenės. Jar tuo metu, kai ėjo derybos. Kita, kad Suomijos kariuomenė paleido į Sovietų kariuomenę net septynis šovinius iš artilerijos. Tai buvo labai provokaciniai žygiai. Ka, pavyzdžiui, pasakytų Suvienuyti Valstijos, jei Kanada imtų statyti tvirtumas palei Suvienuyti Valstijų rubežį, koncentruoti kariuomenę, sakykime, palei Detroitą. Nežiūrint to, kad Kanada daug silpnesnė, vistiek tokius žygius pavadintų provokaciniais, reiškinčiais agresiją. O jeigu būtų žinoma, kad už Kanados pečių stovi pora kitų didelių jėgų, tokiais žygiais būtų dar didesnis susirūpinimas. O Suomijos valdžia kaip tik panašiai ir elgėsi.

Po to, kai Molotovas pasiuntė notą, įvyko dar keli apšaudymai Sovietų kariuomenės. O kai į tai tuo pačiu atakė Sovietų Kariuomenė, dalis Suomijos kariuomenės sukilo. Iš tų sukilėlių ir liaudies organizacijų buvo sudaryti valdžia, kuri užprašė raudonarmiečius padėti išvyti karo provokatorius laukan. Taip tai ir prasidėjo karas.

Buržuazija šaukia, kad maž Suomija negalėjo sudaryti Sovietų Sąjungai jokio pavojaus. Aiškūs dalykas, kad Sovietų Sąjungai pavojaus iš Suomijos nebuvo, bet šiandien ir mažas vaikas mačo, kad Suomija veikė ne savo interesų žiūrėdama ir ne savo iniciatyva. O kuomet už jos pečių stovėjo ir tebestovė Suvienuyti Valstijos ir kitos imperalistinės valstybės, tai Leningradui buvo didelis pavojus. Juk iš Suomijos pusės galima buvo iš artilerijos pasiekti patį Leningradą miestą, kur gyvena virš milijonų gyventojų, tiek kiek ir visoj Suomijoj. Kita, čie labai didelė industrija. Priešams nutaręs pradėti prieš Sovietus karą, buvo galima labai greitai laiku padaryti didelę žalą.

Sovietai norėjo tą pavojų pravalinti susitarimu, bet pradėjus

Pastabos

Tautų Lyga niekada nebuvo organu sulaikymui agresijų. Priešingai, tai buvo įstaiga, kur Anglijos ir Francijos kapitalistai galėdavo pasislėpti nuo atsakomybės prieš žmones Tautų Lygos pinklėse ir netiesioginiai pagelbėti agresoriams. Bet toje Lygoje kapitalistinių valstybių galvos visados išvystydavo veikimą prieš liaudies bei užpuolusių tautų reikalus.

Mes atsimenam kaip Etiopijos taralius Selasie slankiojo Tautų Lygos koridoriais prašydamas paramos prieš užpuolikę fašistinę Italiją, bet jos negavo. Mes atsimenam, kokias pastangas lėjo ir deda Kinijos atstovai, tad gavus paramos prieš užpuolikus Japonijos imperialistus, bet jos negavo ir negauna. Mes atsimenam, kaip Ispanijos Respublikos atstovai reikalavo, kad Tautų Lyga suvaldytų Italijos intervenciją Ispanijoje. Bet Tautų Lyga tiems visiems reikalams paliko kurčia, nes tuose užpuolimuose buvo kariaujama už kapitalistų reikalus, prieš tautų bei liaudies teises ir reikalus.

Todel visai neanuostabu, kad dabar toji Lyga imasi aktingumo prieš Sovietų Sąjungą de Suomijos konflikto. Kapitalistai siekis ir yra tas, kad jie vis bendrai galėtų išeiti prieš darbklasės kovas.

Bet tai Lygai nesiseka. Iš komiteto iš 14 narių, tik septyni nariai balsavo, kaip Anglijos ir Francijos kapitalistai reikalavo. Tas rodo, kad ne visos šalys nori padaryti Sovietų Sąjungą agresore, nes per daug aiškiai matoma, kad ji nėra tokia. Jos žino kad už priekabiavimą prieš Sovietų Sąjungos, reiks atsakyti prieš savo tautos žmones, todėl ir nubalsavimo susilaiko. Bet tas ne kliudo didžiųjų kapitalistų šaltgalvoms iš pusės balsų padaryti "daugumą." Tokia "dauguma" kapitalistai parodo, kaip jie prisilaiko demokratinį principų.

Esant reikalui kapitalistai ir jų tarnai spiauna ne tik į demokratinius, bet ir žmoniškumus principus, nes ne teisė ir principai jiems rūpi, o savi interesai.

Iš pusės komiteto narių padarę "daugumą" kapitalistiniai agresoriai dabar ciniškai konsultuositarimus paaiškėjo, kad priešai rengiasi prie ataku. Jie nenorėjo jokiu būdu būti svarbių pozicijos užleisti. Bet galima pripažinti, kad suomiai per staigiai išsoko. Jų talkininkai dar nebuvo tinkamai prisirengę.

Į Komunistų Kontrolę Pateksių Visi Laikraščiai

Toronto Evening Telegram gruodžio 15 dienos laidoj editore vertkia:

Komunistų kontrolė spaudos laisvę daug pavojingesnę negu uždraudimas spausdinti kurstančius pareiškimus. Tokios kontrolės yra siekiama kur tik Amerikos Laikraštinių Gildija veikia, darant įtaką į tuos žmones, kurie yra spaudos ausys ir akys, ir šalinant tuos visus laikraštinius, kurie nepriklauso prie Gildijos.

Rašydamas New York World Telegramoj, Westbrook Pegler nurodo, kad Gildija dominuojama tokių vadų, kurie yra arba komunistai, arba jų simpatikai. Heywood Brown, prezidentas, rugpiūčio mėnesį 1939, užgrynė komunistinę sistemą Rusijoj savo straipsnyje, kuriame jis sakė: "Per šešis metus aš pilnai įsitikinau. Aišku, buvo ir klai-

piruoja, kaip pagelbėti Suomijos baltagvardiečiams, tikrenybybėje, kaip užmaskuoti savo atakas ant Sovietų Sąjungos.

Jie tuos planus atlieka po Tautų Lygos skraiste.

Prieš Ispanijos liaudį buvo suplanavę "nesikišimą," nes atviriau išeiti nedrįso. "Nesikišimo" politika pagelbėjo nekuriems socialistų vadams sudemoralizuoti šalį progresyviai nusiteikusių žmonių, tokiu būdu palengvino tokiems "socialistų" vadams geriau pasitarnauti kapitalistams ir pakenkti darbo žmonių vienybei.

Laimėję pirmą kartą, antru kartu išėina jau atviriau. Jau atvirai stoja prieš liaudies reikalus tik savo veiksmus užmaskuojama Lygos skraiste. Bet jei ir šiuo sykiu jiems pavyks darbo žmones apgauti, tai jau kitu atveju, jie visai atvirai išeis į kovą prieš darbo liaudį ir Sovietų Sąjungą, be jokių užsimaskavimų.

Kaip pirmuoju kartu "nesikišimo" politika, taip ir šiuo kartu "Tautų Lyga" yra geru argumentu pardavikiškiems socialistų vadams praversti biaurių propagandą prieš darbo žmonių reikalus.

Socialistinių laikraščių skaitytojai turėtų pirma gerai pagalvoti, kad patikėti jų vadų vedamai propagandai.

Visų darbininkų reikalai vieni, kaip vienodi visų kapitalistų reikalai. Bet darbo žmonių reikalai niekadoms nesutampa ir nesutaps su kapitalistų reikalais. Tą kiekvienas darbininkas turėtų giliai nešioti savo atminty ir širdy.

Propaganda vedama prieš Sovietų Sąjungą, prieš Suomijos pasiluosuojančią liaudį, yra propaganda už kapitalistinius interesus, o prieš darbo žmonių reikalus. Kas tokią propagandą veda, tarnauja kapitalistams, nežiūrint po kokias skraiste jis ją atlieka, ar po "demokrato," "socialisto," ar kitokio.

Visi turėtų laikraščiai, kaip irūti, "sumuša" Suomijos liaudies armiją ir Raudonąją armiją. "Muša" ją ir "veja" atgal, "sulaiko," bei "ima" nelaisvėn, "naikina" jų orlaivius ir tankus.

Neatsilikta nuo jų ir ponas Grigaitis. Jis, kaip "Herkulas" kerta iš peties. Įdavęs vienam suomiui peilį į rankas, vienu paūnojimu išpiovė 70 raudonarmiečių. Galingas! . . . nēr ką sakyti.

Nenuostabu visai, kad jis galėjo prieš dvidešimtis metų kas dieną nuversti Sovietų valdžią, o dabar sukelti prieš sovietus revoliuciją . . .

Bet nelaimė! Užmuštieji kelias iš numirusių ir žengia pirmyn pliekdami baltagvardiečiams per šonus. Sovietai tebeviešpatauja, jų įtaka ir galia plečiasi.

Neatgaus p. Grigaitis dvoro . . . Kaip galima! . . . nes tas visas jo pranašystės margis nusineša ant uodegos.

Argi to, ponas Grigaiti, nematai? Geriau nustotum juokines svietai ir elgtumeis sulig savo amžiaus.

Sakoma, kad ožys negali būti agradniku, o kiaušė astronomu, bet kada aklas imasi eiti daktaro pareigias ir padaro politinę operaciją, tai tikra košelana gau-nasi.

Įsivaizdinokit, neseniai Naujienose liko "indrotya," kad monarchinėj valstybėj yra demokrati-ja . . .

Kas žin, ar p. Grigaitis ant tiek nesupranta demokratijos žodžio prasmės, ar jis taip samoningai stengiasi savo skaitytojus mulkinti?

(Nukelta ant 3-čio pusl.)

Z. J.

ŠVEDIŠKAS RASPUTINAS

Šiaurinės Švedijos dalies gyvenimo sąlygos labai primena rusų Sibirą. Ypač tai pastebima Suomijos pasienyje.

Territorijos plotai dideli, o gyventojų nedaug. Vienas vienkiemis labai toli nuo kito. Susisiekti nepavydėtina.

Ūkininkai čia gana gerai gyvena. Tačiau graži švedų kultūra juos ne taip greit pasiekia.

Ilgos, niūrios žiemos ir vienvietės sąlygos kartais veikia gyventojus. Todėl čia atsiranda dirvos tokioms reikalingoms sektoms, kurioms, regis, neturėtų būti vietos.

Švedijos vyriausybė visuomet buvo tolerantiška. Kokiai nors sektai atsiradus, jos niekas nevaržydavo, kol ji neperžengdavo tam tikrų bendrų įstatymų ir dorovės ribų. Su sektų prietarais kovodavo tik bažnyčia ir kovodavo kultūringomis priemonėmis. Tačiau neseniai vienos sektos veikla privertė įsikurti ir valdžios organus.

Prieš keletą metų į šiaurinę Švediją atvažiavo suomių "šventasis". Korpola ir pradėjo čia skleisti savo "mokslą."

Korpola vadindavo save "pranašu" ir "Dievo pasiuntiniu," kuriam pavesta "sutvarkyti

žmonių gyvenimą krikščionybės pagrindais." Jis pasakojo klausytojams, kad artinasi "paskutiniojo teismo diena" ir kad jai reikia pasiruošti. Jis ir atėjęs aiškinti žmonėms, kaip galima patekti į dangų ir tapti "Dievo vaikais." Kas klausysias jo ir priimsias jo mokslą, tas bus išsidabrinamas vežime nuvežtas į dangų. Jis pats pakinkysias greičiausiai angelus ir arkangelus, kad palaimintieji akimirksniu atsidurtų dangaus karalystėje.

Nors Korpolos "mokslas" buvo visiškai absurdiškas, bet jam pavyko įvairiose vietose suorganizuoti pasekėjų būrelius.

Sektantai rinkosi, meldėsi, rengėsi "paskutiniam teismui," bet gyvenimas ėjo savo ramiu keliu.

Bet staiga atsirado kitas "pranašas," suomių Sikavara. Tai buvo vietos krautuvininkas, kuris vieną gražią dieną "gavo įkvėpimą." Sikavara pasiskelbė esąs Kristus, atvykęs iš dangaus, kad įkurtų rojų nuodėmingoje žemėje. Sikavara pradėjo "mokyti," kad žmogui leista visa, "kas yra malonu sielai ir kūnui." Siela semianti malonumus iš kūno. Todėl kūno reikalai ešas tikras kelias į sielos laimę.

Jis pareiškė turis "Dievo įsakymą," kuriuo visiems leidžiama laisvai varyti degtinę ir gerti tiek, kiek kas nori. Degtinė esanti "Dievo dovana."

Švedijos vyriausybė, draudžianti slapta varyti degtinę, esanti bedieviška ir būsianti nubauta visomis pragaro bausmėmis už tai, kad pastoja žmonėms kelią į laimę. Sikavaros "mokslas" labai patiko Korpolos šalininkams, ir jie nutarė, kad naujas "šventasis" visais atžvilgiais praneša senąjį. Korpolos sekta suiro, bet už tai, bematant išaugo Sikavaros šalininkų skaičius.

Sektantai ėmė varytis "samagoną" ir gerti "Dievo garbei." Kuriam laikui praslinkus, Sikavara pareiškė gavęs naują "apsireiškimą." Girdi Dievas įsakęs: "visiems mylėtis ligi gyvos galvos." Savaime suprantama, kad girtuokliams toks "įsakymas" labai patiko. Sikavara laimėjo daug naujų šalininkų. Susikūrė "meilės brolių ir seserų" sekta. "Seserų" tarpe buvo ir 15 metų mergaitės ir 60 metų moterys. "Šventasis" Sikavara pasirinko sau 30 gražiausių mergaičių ir moterų.

—Kiek mėnuo turi dienų, tiek ir dangaus pasiuntinys turi turėti seserų—aiškino jis savo pasekėjams, — o jūs galite keistis seserimis, nes esat pap-

rašti žmonės. Prasiidėjo neregėto orgijos.

Pagaliau "brolių ir seserų" girtuokliavimas ir ištvirkimas pasiekė tokio laipsnio, kad švedų policija suėmė Sikavarą ir jo artimiausius bendradarbius. "Rojus žemėje" buvo likviduotas.

Dabar jie bus teisiami už slapta degtinės varymą ir viešą ištvirkimą.

Švedų teisininkai sprendžia galvosūki, kas yra Sikavara? Ar jis gudrus sukčius, girtuoklis, ar fanatikas tikrai tikis savo skelbiamu absurdu? Švedų spauda vadina Sikavarą Rasputinu. — T. (Lietuvos Žinios).

APŽVALGA

(Atkelta nuo 2 pusl.)

dų. Yra užtektinai asmenų, kurie stengiasi jų skaičių padidinti. Bet aš nesiduosi apgauti ir nepradėsiu atakuoti tų didžiausių pastangų dėl žmonių būvio pagerinimo, kurios buvo atliktos per šešis metus."

Ištikro, didelių leidėjams turėtų kinkos drebėti iš baimės. Juk tai būtų baisu, jeigu visi laikraščiai pradėtų rašyti teisybę. Visa nelaimė tame, kad taip nebus, nežiūrint tos Gildijos.

Telegram ponai verkia ne dėl to, kad Gildija gali "padėti" komunistams "kontroliuoti" spaudą, o dėl to, kad Gildija gali padėti laikraščininkams išsireikauti iš leidėjų didesnes algas. Na, o kas reikalauja didesnių algų, tai kapitalistų akimis žiūrint yra raudonas komunistas.

Tiesa Iškyla Aikštėn Apie Fašistų Žiaurumą

Tuoju, kai tik Suomijos baltagvardiečiai išprovokavo susikirtimus, Kanados "demokratiški" laikraščiai visi vienu balsu sušuko, kad Sovietų orlaiviai išbombardavo Suomiją esančias Kanados nikelio kompanijos kasyklas. Visi kapitalistų laikraščiai apie tai talpino iš Norvegijos, Švedijos ir Suomijos "savo korespondentų" pranešimus, kaip apie įvykusį faktą.

Tas melagingas žinias skelbdami, jie tikėjo labiau apipurvin-

ti darbininkų šalį, bet taip išėjo, kad patys save apipurvino.

Netrukus tie patys laikraščiai turėjo paskelbti, kad tos kasyklas tebėra sveikos, nesuaprogdintos. O dabar Toronto didlapias, kaip Star, Telegram, Globe and Mail, jau rašo: "Suomijos jėgos atsitraukdamos iš Petsamo sūprodirio ir uždegė nikelio kasyklas, kurios buvo valdomos Kanados nikelio kompanijos. Sprogimai buvo girdėti net Norvegijos miestuose, esančiuose prie rubežiaus."

Faktas iškyla aikštėn. Ne Sovietai, bet Suomijos baltagvardiečiai susprogina kasyklas, griaua miestus ir kitką. Jie buvo priversti tokią tiesą paskelbti, nes žmonės pareikalavo duoti faktų: Jeigu Sovietų orlaiviai sugriovė kasyklas, o kasyklos randasi baltagvardiečių rankose, tai duokite tų sugriautų kasyklų fotografijas! Fotografijų duoti negalėjo. Melas iškylo aikštėn. O dabar savo neapykantą prieš darbo liaudį tiešdami, patys tas kasyklas drasko ir džiaugiasi savo "kultūringu" darbu.

Tas pats šlykštus melas iškylo aikštėn ir apie Raudonosios armijos žiaurumus. Kiekvienas kapitalistinis laikraštis numarąs pranešimais apie tuos žiaurumus. Bet tiems šmeižtams nei vieno fakto neturi patiekti. Priešingai. Nuosekliau tėjiant tą reacionierių spaudą, pasirodo Suomijos baltagvardiečių tiesiog žvėriškas ir pasibaisėtinas

Rev. Dr. H. A. Kent, vyriausias Kanados armijos kapelionas. Didžiajam kare jis taipgi buvo kapelionu. Kaip atrodo, tai pentkas Dievo įsakymas šiandien nieko nereiškia ir dvasiškiams.

Mrs. Manie Cutler, montrealietė, trys mėnesiai atgal palaidojo vyrą, kurį ji laikė savo sūnum Bernardu. Paskui ji pastebėjo laikraščiuose, kad jos sūnus

Bernardas J. Cutleris Windsore sugautas ir traukiamas teisman kaip žmogžudis. Visas savo pinigų, \$8.00, ji išleido kelionei, kad nuvykti pas sūnų pasimatyti.

žiaurumas.

Štai kaip Toronto didlapis "Evening Telegram" su pasigerėjimu rašo vieno baltagvardiečio kalbą cituodamas. Baltagvardiečių reporterio užklaustas, kiek daug jis nužudęs "raudonųjų," atsakė, kad jis pasimetęs beskaitydamas. "Atrodo, kad mes jų sušaudėm šimtus, bet jie vis ėjo," sakąs baltgvardietis.

— Jie bandė persikelti per upę, — kalbąs baltgvardietis toliau. — Jų laivai buvo perpildyti. Mūsų artilerija buvo laikama rezerve. Ji nešaudė, tai rusai nežinojo, kad ji yra. Mes atidarėm į juos ugnį, kada jie buvo viduryj upės. Jie buvo nuplaukę apie 100 metrų nuo krasto ir dar turėjo 100 metrų plaukti, kad pasiekus kitą upės krantą. Visi jų laivai buvo sudraskyti į šmotelius. Upė prisipildė pilna užmuštų, sužeistų ir skustančių. Skustantieji šaukėsi pagalbos. Del jų sunkių ploščių ir amunicijos, jie negalėjo plaukti. Mes iš kulkosvaidžių šaudėm į juos ir rankiojom juos šautuvais. Beveik visi prigėrė, arba buvo nušauti. Tik tai keli tesuspėjo pasiekti krantą savoj pusėj."

Džiaugiasi kapitalistas tokią žinią skaitydamas, jam smagu tokiomis žiniomis šotinti savo neapykantą prieš Sovietų Sąjungą. Gal tik tam tokią baltagvardiečių kalbą ir sufabrikuota, bet tas nesvarbu. Svarbu, ką ji iškelia "raudonųjų" ar baltagvardiečių žiaurumą? Jis iškelia baltagvardiečių žiaurumą, parodo ko-

klomis žiniomis ir pranešimais tenkinasi darbo liaudies priešai. Bet taip pat toks pranešimas sumiša kapitalistinių laikraščių melus apie liaudies armijos žiaurumą.

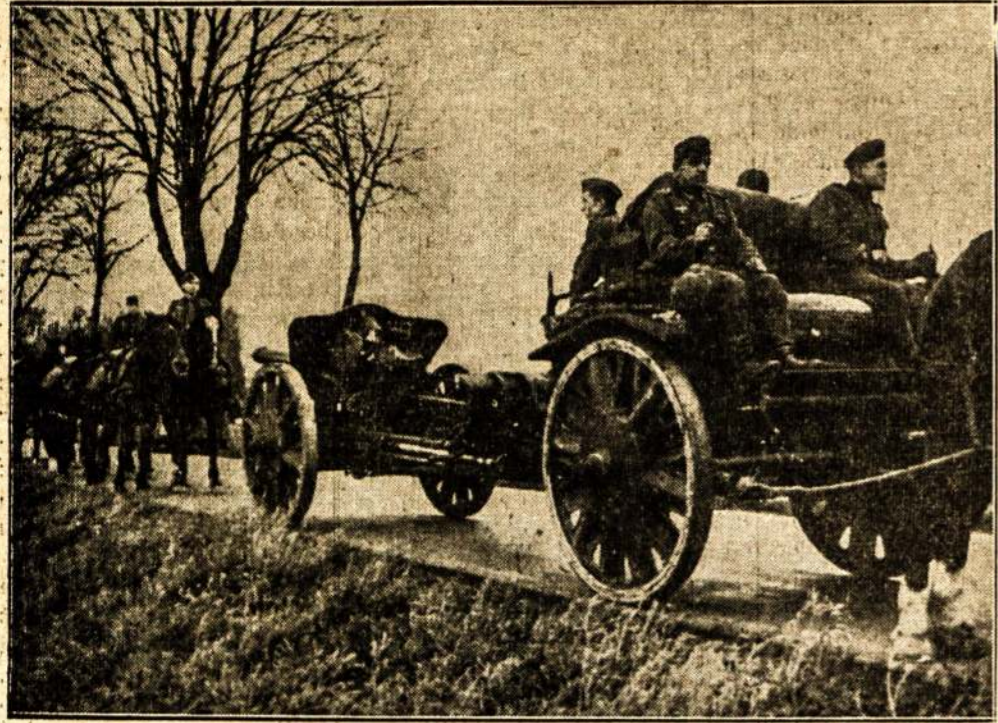
Kaip aiškūs kapitalistų melai! Kiekvienas, kuris tikėjo kapitalistinių laikraščių pranešimais, ar tie pranešimai buvo talpinti anglų ar lietuvių kapitalistiniuose laikraščiuose, dabar aiškiai mato pirmųjų ir dabartinių pranešimų melus. Kapitalizmas ir jo spauda kovoje prieš progresyvų veikimą, prieš darbo liaudies teises, nesilaiko paprasčiausio padorumo nei tiesos. Jiems tikslas pateisina priemones ir todėl jie skelbia bei rašo tą, kas tarnauja jų tikslams ir siekiams.

ANGLAI SUEMĖ PASTO SIUNTINĮ

Jungtinių Valstijų laivu Exeter buvo vežama iš Jungtinių Valstijų 252 maišai laikų ir kitokio pašto siuntinių į Vokietiją, Lenkiją, Austriją ir Čekoslovakiją.

Anglijos laivynas pastojai tam laivui kelią ir privertė kapitoną S. F. Ransone tą visą pašto siuntinį atiduoti Anglijos kontrolbandos kontrolei.

Kapitonas Ransone pareiškė: "Kada aš atsisakiau pašto siuntinį priduoti, laivas buvo paimtas ir mane pristatė prie Britanijos kontrolbandos kontrolės" ir neturėdamas kitokios išieities tą visą pašto siuntinį palikęs, nuplukdė laivą savo kryptimi.

Vokiečiams neužtenka aliejaus, lius. Čia parodoma artilerija, aliejaus išnaudoję užimant Lenkiją. Jie labai daug

ISPANIJOS RESPUBLIKOS FRONTUOSE

Lietuvių Savanorių Atsiminimai

1936—1939

(Tęsinys)

PASKUTINĖS DIENOS ISPANIOJE

Rašo: S. TALALIS

Vasario 8 d. Po ištisos nakties ėjimo pasiekiamie auštant Vilascara miestelį, šalia Figueras. Čia mus užpuola fašistų aviacija ir prsieina maršrutą nutraukti. Dengdamiesi nuo priešų bomberių alyvų medžiais, pasilikame čia laikytis iki nakties.

Susirandame maisto, valgomie ir kalbamės, kad mūsų misija jau baigta... Veikiausiai šią naktį pareisime rubežių...

Anapus Figueras girdisi smarkus mūšis. Priešo aviacija be pertraukos bombarduoja visą apylinkę. Pagaliau pasiekia mus žinia, kad mūsų dalys gynusios Figueras liko sumuštos ir priešas užima miestą. Dabar susidaroma mums pavojus, kad priešas eidamas pirmyn nuo Figueras, gali atkirsti kelią pasitraukimui link rubežiaus. Visu smarkumu išsiskubinam užimti pozicijas, kad atremti tokį priešų galimą pasimojimą. Pozicijas užimam. Priešas jėga nesiveržia, po truputį apsišaudydami išsilaukome iki nakties.

Naudodamiesi nakties tamsa, vėl traukiame linkui rubežiaus.

Vasario 9 d. Ryte paima mus ant sunkvežimio ir važiuojam linkui rubežiaus. Visas platus peltas per Pirenėjų kalnus užkimštas autais, vežimais ir pėsčiais — civiliais ir kareiviais. Rodos, kad visas svietas bėga! Ne-tekę jėgų bėgantieji, visa kas sunkensio —

meta pakelį, žiūrėdami tik gyvybę gelbėti.

Štai jau matosi Port Bou, tai paskutinis Ispanijos miestelis prie Francijos sienos. Čia tiesiog tragiškas vaizdas. Pakelė užversta visokiausio turto. Koki keturi kilometrai į pakalnę iki miestelio ir kalną iki sienos, užsikimšęs kelias važiuotų ir pėsčių, eilės žmonių laukia pereiti į Franciją. Pervedimas per sieną eina labai lėtai, o čia fašistų orlaiviai apšaudo susikimšusius antkalnėse ir miestelyje žmones, kurio vien tik griuvėsiai belikę. Jaučiama didelis nerimas, nes fašistų motorizuotos dalys spaudžia iš užpakalo.

Nors ir liko mūsų kariuomenės būriai kalnuose, kad prilaukyti priešą ir duoti laiko tvarkingai perėjimui rubežiaus, bet vargu ar galės tokios menkos jėgos išlaikyti reikiamą laiką.

Gal jau paskutinį sykį matome Ispanijos žemę tokį tragišką vaizdą. Tai tikra, baisi tragedija. Ligoniai, sužeisti, moterys, vaikai ir seni vos velkasi į kalną, sukaupdami paskutines jėgas, kad kuo greičiau pasiekti tą laimingą punktą, kurį perėjus jau nebegrės mirties pavojus. Tiesa, jie žino, kad anapus sienos niekas jų nelaukia ir jau mato, kaip "mandagiai" juos pasitinka francūzų policija ir Afrikos kolonijų kareiviai — vergai — senegaliečiai. Jie, matytis, su tikslu yra blogai informuoti ir nustatyti prieš respublikiečius, elgiasi žiauriai, nekultūringai su civiliais ir kareiviais pabėgėliais. Stumdo ir koloja juos. Bet nežiūrnt to viso ir neaiškių rytojų perspektyvų, pas kiekvieną pasiekusį rubežių matosi veide lyg'atsidusimo

išraiška.

Prie pat rubežiaus mus pasitinka Tarp-tautinių brigadų organizatorius Andre Marty ir komisariato inspektorius Gallo. Visą brigada išsirykiuojam po tris, nešini savo vėliavą, priešakyj su savo mylimais vadais, žengiamie per sieną. Čia tuoj francūzų policija atima mūsų vėliavą, apsupa iš visų pusių senegaliečiai kareiviai ir atvaro iki pirmojo Francijos miestelio Cerbera.

Vasario 10 d. Nuo pat ryto mus išvarė link koncentracijos lagerio, į kurį pėstiems prsieina žygiuoti 35 — 40 kilometrų. Kad ir vos tik bepaeiname nuo išbadėjimo ir nuovargio, bet "demokratu" Delađe policija nekreipia į tai dėmesio ir vyte veja mus į lagerį. Tačiau, antifašistinės organizacijos visur mus pasitinka ir praeinant pro miestelius teikia mums moralę ir materialę pagalbą. Sveikina mus iškeltomis kumštėmis ir apdalina maisto produktais. Tas viskas mažina mūsų nuovargį ir atgaivina jėgas tęsti kelionę.

Ir taip pasiekiamie platų, pajūryj aptvertą spygliotomis vielomis smėlyną — koncentracijos lagerį St. Cyprien.

PRIE SPYGLIUOTŲ VIELŲ TVOROS

Rašo: A. Šlapšys

Ir štai jau penki mėnesiai, kaip gyvenam lageriuose. Aptverti keliomis spygliotų vielų linijomis, panašiomis į frontų vielų užtvares. Tarp vielų užtvary, kur niekieno nevaikščiojama, aukšti paparčiai ir žolė. Lėtai baltu, pramintu takeliu vaikščioja sargybinis. Netoliese matosi peltas, kuris eina pro mūsų lagerį. Sekmadieniais žmonės iš apylinkių kaimų ateina pas mus pasižiūrėti. Pro šalį pravažiuoja automobiliai sumažina savo greitį, važiuojantieji iškišę galvas stebi už vielų esančių lagerį ir mus, jo gyventojus. Daugumas mūsų vaikščioja palei vielas iš

vieno į kitą lagerio galą ir dažnai žvilgtleri į plento žmones.

Prieinu prie užtvaros, pasiremiu alkūnėmis ant spygliuotų vielų ir ilgai ilgai ryomodamas taip pat žiopsau į juos...

Ir ko jie čia vaikščioja? Gal pasijuokti iš mūsų? O, ne! Štai viena mergina pabučiuoja galus pirščiukų ir siunčia mūsų pušėn bučkį; kitos važiuodamos dviračiais mousuoja rankomis, skarelėmis. Antai vyrų būrelis sveikina mus sugniauztomis kumštėmis. Iš kur jie išmoko, — gal iš mūsų? Ne! Greičiausiai tai mūsų vienminčiai, kurie ateina mus nors iš tolo aplankyti, o sugniauzta kumštis nemažiau populiarai tur būt ir Francijoj.

Užpakalyj esančiam ukrainiečių barake girdėtis graži daina, Ispanijoj dažnai girdėdavom ją dainuojant. Užilūliuoja daina ir kaip kinematografo juostoj vienas po kito slenka Ispanijos iš frontų į frontus atsiminimai.

Štai Ekstramadūra. Draugai bėga vienas kitą pralenkdami, šaukdami: — Napszud! napszud! — pirmyn! pirmyn!

Atakuoja Sierra Quemada ir Sierra Acebuche kalnų viršūnės. Apračioj kalnų, lygumose matosi keli eskadronai maurų kavalerijos. Visa kuopa iš aštuonių kulkosvaidžių atidengiamie ugnį... Galvotrukėliais, panikojie nurūksta jie už kito kalno... Tupime aštrių uolų viršūnėse. Mažų patrankų sviediniai sprogsta aplinkui; pakeičiu vietą ir vos spėju atsitraukti apie 10 metrų, kai viena po kitai krenta tankų sviediniai į kiek anksčiau gulėtą vietą. Kairijį kalną atsiima fašistai, iš priekio irgi atakuoja... Atsisuku dešinėn, už 50 metrų pamatau daug kareivių.

— Draugai, eikit čia, — šaukia mus. Norėjom jau eiti, bet pamatę Mauzerio sistemos šautuvus su plačiais durtuvais supratom, jog ne mūšiška, o "draugai eikit čia" yra klasta. Mūsų kuopoj jau tik likučiai;

Lietuvoje

IS VILNIAUS ISVYKSTA DAUG ZMONIU

Vilnius. — I Vilniaus krašto komendantura lankosi daug interesantų, kurie nori išvažiuoti iš Vilniaus miesto sritys. Daugiausia išvykstančių yra i Sovietų Rusiją. Išvykstančių tarpe yra daug pabėgėlių iš dabar Sovietų Rusijos valdomų sričių, ir daug žydų.

I vokiečių valdomąją sritį išvyksta pabėgėliai lenkai, kurie anksčiau buvo lenkų valdininkai Vilniaus srityje. Leidžiama išvykti su manta.

Iki lapk. 8 d. Vilniaus karo komendantūra yra išdavusi per tūkstantį atskirų šeimoms leidimų. Tuo būdu iš Vilniaus tuo tarpu išvyks daugiau kaip 5.000 asmenų.

Lietuvai Užėmus Vilnių Atsirado Daugiau Lietuvių

Vilnius. — Dar gal niekad Vilniuje nėra buvę tiek daug lietuviškai kalbančių, kaip šiuo metu. Ypač daug kalbančių lietuviškai Vilniaus proletarų. Dauguma visai gražiai kalba.

Daug lietuviškai kalbančių yra žydų tarpe. Eilėse prie miesto ir apskrities viršininko įstaigos ir prie miesto komendantūros 50-60% laisvai susikalba su lietuviškai pareigūnais. O varguomenės tarpe, kuri reikalinga sušėlimo, rodos, būtų sunku surasti lenkas. Sakosi, esą lietuviai, tik apsigalstauja vaikus leidę i lenkų mokyklas.

Lenkijos Įstaigose Buvo Perdaug Tarnautojų

Vilnius. — Atvykusieji kaudiniai savivaldybininkai, kaip ir kiti įvairūs pareigūnai, stebisi per didelius buv. Lenkijos įstaigose valdininkų etatais. Esą, tokios pačios įstaigos Kaune turinčios 4-5 kartus mažiau tarnautojų, negu Vilniaus įstaigos. Daugelis tokių tarnautojų, kaip ir patys prisipažįsta, turėsią pasitraukti, palikdami mažesniams tarnautojų skaičiumi dirbti skirtus darbus. Tik jų tarpe kyla tam tikrų nesutikimų, kurie jų turės trauktis. Vietiniai valdininkai vis delto mano, kad pirmiausiai turį pasitraukti atvykėliai biurokratai.

Miesto valdyboje kiekvienam skyriuje dirbs bent po vieną

lietuvi, kad interesantai galėtų lietuviškai susisiekti ir kai būtų atitaisyta lietuviams skriauda, kadangi čia ligšiol lietuvių nebuvo priimami tarnauti.

PRADĖJO VEIKTI TABAKO FABRIKAS

Vilnius. — Vilniuje pradėjo veikti tabako fabrikas. Tabako gaminių kainos nustatomos pagal tabako rūši, prisilaikant Lietuvos tabako gaminių kainų. Fabrike dirba daugiau kaip 200 darbininkų.

Fabrika administracija ir darbininkai palikti tie patys, kurie dirbo tame fabrike anksčiau. Gaminių įpokavimas laikinai paliekamas tas pats, kaip anksčiau, nes norima pabaigti esamas įpokavimo atsargas. Žaliavų fabrike yra 3-3 mėnesiams.

VILJAMPOLĖS GYVENTOJAI PAGEIDAUJA GIMNAZIJOS

Viljampolė. — Viljampolės gyventojai yra numatę kreiptis į Svetimo m-ją ir prašyti, kad Viljampolėn būtų atkelta bent viena Kauno gimnazija ar įsteigta nauja. Viljampolėje šiuo metu priskaitoma per 15.000 gyventojų, kurių vaikams toli eiti į Kauno gimnazijas.

Keičiant Zlotus Nesilaiko Ministerijos Įsakymo

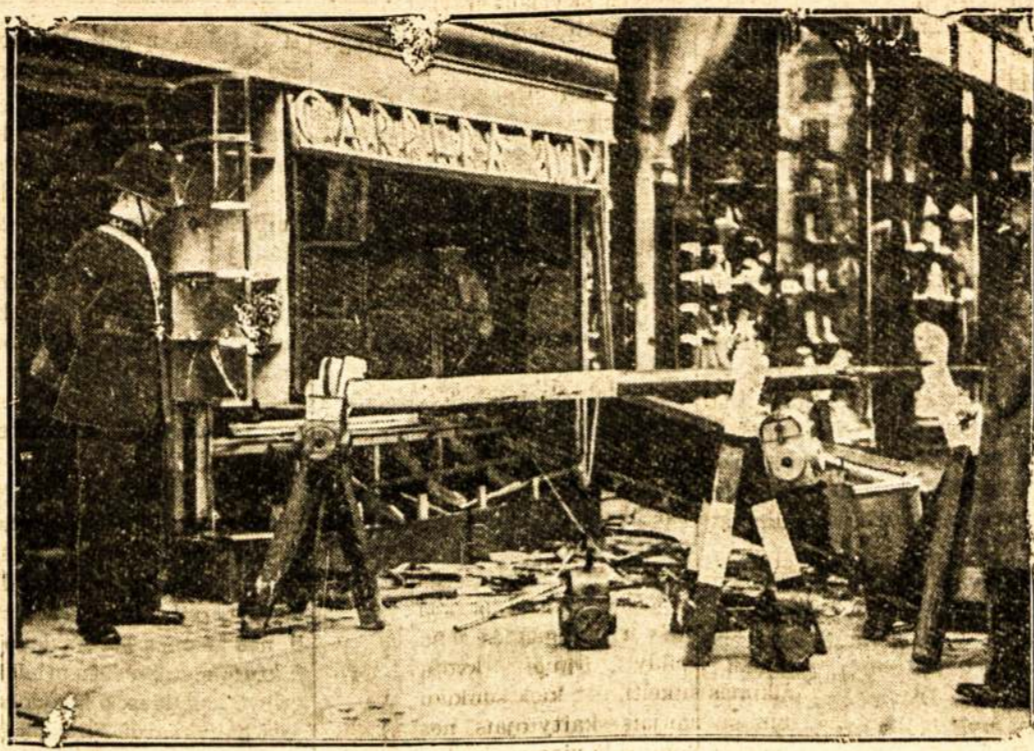
Vilnius. — Pastebėta, kad kai kurie asmenys Lietuvos banke ar kituose bankuose mėgina iškeisti zlotus į litus ne po vieną kartą, kaip finansų ministerio įsakymu nustatyta, o po du ar net po keletą kartų.

Pagal pasus pinigų išsikeitę asmenys vėl kreipiasi į policijos nuovadas, prašydami patvirtinti jų pateiktinius kitus asmens liudijimus, tikėdamiesi, kad dar kartą galės išsikeisti pinigų. Tokie asmenys yra suimami ir baudžiami visu griežtumu. Keletas tokių nusikaltėlių jau buvo suimti.

Patirta, kad iki lapkričio 10 dienos jau apie 45.000 Vilniaus miesto gyventojų išsikeitė zlotus į litus. Skaitant kiekvieno išsikeitusio normos vidurkį po 75 litus. Lietuvos bankas iki šiolie vilniečiams bus jau išsikeitęs pusketvirto milijono litų.

KEIČIASI MIESTAS

Kaišėdorys. — 1922 metais prie Kaišėdorių buvusį ir pri-

Londonas girdėjo ne vieną eksploziją, bet tai buvo ne nazių bombos, o Airijos Respublikonų Armijos bombos. Sakoma, kad Londonas taipgi žymiai daugiau nukentėjo nuo tamsos, negu nuo nazių bomberių. Tamsoje įvyksta labai daug nelaimingų įvykių per kuriuos žūsta daug žmonių.

VISUOMENĖ ŠEIMININKAUJA

(Ką Davė Ukrainos Paliuosavimas)

Hrymalivo dvarponis turėjo tūkstantį margų žemės ir miškų. Mes dirbdavom tuose laukuose neišsitiesdami, bet gyvenimas mūsų buvo nepabaigiamų vargų, trūkumų ir alkio. Daugiau negu pusė valstiečių neturėjo nuosavos žemės nei sklypelio. Apie šimtas šeimų iš mūsų tarpo buvo žemės darbininkai, kurie neturėjo nuosavos žemės, nei daržo. Vaikai bėgiodavo basi ir skudurišiais apvilkti. Mes neturėjom galimybės juos nusiųsti į mokyklas ir taip jie augo beraščiais.

Mes kentėm skurdą iki Sovietų orlaiviai perskrido mūsų padangę, o galingieji Raudonosios Armijos tankai pasirodė siaurosiuos vakarinės Ukrainos vieškelius. Lenkijos ponai išbėgiojo, išbėgiojo ir dvarponiai. Dirbantieji valstiečiai prieš juos sukilo.

— Pakankamai mes kentėjom nuo priešpaudos ir neteisėbių! — visos vakarinės Ukrainos darbininkai ir valstiečiai suuko vienu balsu. — Mes nebegyvensime ilgiau skurde ir vergijoje!

Kada mūsų broliai darbininkai iš galingosios Sovietų Sąjungos atėjo mūsų išliuosuoti iš po amžinos priešpaudos, mes nūginėklavom policiją, išgaudėm pasislėpusius ir užsimaskavusius

klausiusį Lenkijos piliečiųu grafiu Tiškevičiui Žebinos dvarą išdalinus, jo centras su trobesiais atiteko vyskupijos kurijai, kuri šiuo laiku gana gražiai įsikūrusi, likusią žemę suskirstė sklypais ir miesto praplėtimo tikslu juos pardavė 36 metams išsimokėtinai vietos gyventojams ir tarnautojams.

Lenkijos karininkus, surinkom jų ginklus ir pagelbėjom Raudonajai Armijai sunaikinti priešą. I kelias dienas mūsų žemė liko išvalyta nuo juodųjų kontr-revoliucionierių.

Bet mes žinojom, kad priešas nepasiduos lengvai. Daugiau negu sykį jis dar vis mėgins išplėsti mūsų laisvę savo kruvinomis rankomis ir stengsis mus pažeisti. Yra būtinas reikalas organizuoti, paskelbti karą del visų likusių tamsųjų jėgų. Mūsų valdžia turi būti stipra, budri ir begalėstinga.

Mes pradėjom organizuoti kaimo tarybą. Tūkstantis žmonių susirinko į aikštę. Kaip galinga banga, jie apglėbė šalės namą. Kiekvienas norėjo savo balsą atiduoti už sąžiningus darbininkus, už tuos, kurie nesilaiksto prieš savo viršininkus. Taip valstiečiai rinko savo valdžią ir jai pavedė:

— „Laikykite tvarką kaime, saugokite visuomenės turtą ir rūpinkitės neturtingaisiais.“

Tada mes sugrįžome į darbą, o jo buvo iki valios! Bet atsirado žmonių, kurie norėjo pažeisti mūsų reikalus. Jie landžiojo po pono namus, pinigėn, daržines ir miškus ir stengėsi ką nučiupę paslėpti del savęs.

— O, ne! — pareiškė mūsų taryba, — kada visa tai priklausė ponui, tai tie daiktai buvo retai paliečiami, bet dabar, kada yra mūsų visuomenės, jūs norite paslėpti? Mes nepavelsim!“

Mes pastatėme sargus prie dvarponio sodybos, suėmėm jo buvusį visą inventorių ir atvežėm į kaimą tarybai saugoti. Mes su-

organizavom puikią miliciją iš mūsų jaunuolių ir vyrų, kurie tuojau ėmėsi ieškoti paslėptus ginklus. Jaunuoliai greitai sunėšė šautuvus, revolverius ir kitus daiktus, anksčiau paimtus iš pono palociaus. O taryba nutarė išleisti įspėjimą visiems:

— „Draugai piliečiai, mūsų priešai paakstino jus prie tokių žalingų veiksmų... Vogti nuo savęs... Dabar mes visi bendrai turime suimti visą turtą, kad vėliau galėtume suėję jį išdalinti tarp neturtingųjų.“

Ir jie atliko tą, ką mes prašėme, nes ar mes nesame jų rinkta valdžia? Jie pradėjo sunėsti kaimo tarybą visus vogtus daiktus. Zmogus būdavo prieina prie tarybos pirmininko ir jį pasivindinę į šalį sako: — Dovanokite man už tai ką aš padariau. Aš perdaug neapkerčiau pono, bet dabar aš matau, kad mes turime klausyti savo valdžios. Kitai nebūs jokios tvarkos.

Zodžiu, — mes padarėme teisingai, nes kai Raudonosios Armijos komisaras mus aplankė jis pasakė:

— Jūs esate tikri tvarkytojai Atrodo, lyg jūs jau nuo senatvarkote patys savo reikalus.

Na, žinoma, mes atlikome tą, kas buvo naudingiau del pačių žmonių. Mes apsaugojom visą turtą nuo sunaikinimo, sutvarkėme jį ir išvykome į apskrities miestą pasitart del ateities. Mūsų bendrija turėjo vieną mintį. Mes ją surašėme ir pristatėme apskrities tarybai.

Pirmininkas perskaitė mūsų raštą pareiškė mums: — Gerai, vyrai, išsidalinkite

dvaro žemę, jeigu to nori žmonės. Ar jums reikės prižiūrėtojo?

— Ne, — mes jam atsakėm, — kam čia dar jums trukdyti? Mes atrasime savo tarpe, kuris sugebės viciką tvarkyti ir padalyti teisingai. Mes jau senai esam apgalvoję, po kiek žemės tekstų kiekvienam jeigu dvarą išdalintus... .

Pirmininkas mus pagyrė ir mes sugrįžome namo. Visi praneštomis žiniomis apsidžiaugė ir mes nieko nelaukdami tuojau pradėjom darbą. Bet tuo laiku pas mus atsikreipė valstiečiai iš gretimų kaimų: Zarubinci ir Lysaja Gora.

— Mes neturime dvaro, — jie mums pareiškė, — o yra daug valstiečių, kuriems žemė labai reikalinga. Duokite mūsų kaimui laį dvaro irgi.

Mes pasitarėm ir sutikom jiems duoti. Zarubinci kaimui paskyrėme 100 margų, Lysaja Gora kaimui 150 margų. Likusį dalis paliko mums. Taip mes nenusiskriaudėm savęs ir pagelbėjom savo kaimynams. Greitai mes išdalinom tarp neturtingųjų valstiečių 50 pono arklų ir 100 karvių. Mūsų kaimiečiai taip apsidžiaugė, kad aš to negaliu ir apsktyti. Mes buvom neturtingi, o dabar turime žemės, turime arklų, karvę. Taip pat pasidalinom plūgus ir kitus padargus. Dabar galime pradėti ūkininkauti.

Neužmiršome ir tų, kurie neturėjo namų bei apsilvilkimo. Mūsų ponas buvo turtingas, jis turėjo tiek daug drapanu, kad beveik jų ir suskaityti neįmanoma. Mes tas drapanas išdalinom jiems, kuriems labiausiai jų reikėjo. Nėra biednam žmogui nuolėmės apsilvilkti gražiais marškiniiais, vietoj senų ir sulopytų: — Kai kiekvienas patiria, ką reiskia urėti liaudies valdžią.

Mūsų tarpe buvo labai daug badaujančių. Nekurie buvo be darbo jau kelinti metai, nes jiems nebuvo darbo. Mes visus bedarbius surašėme ir pradėjome teikti pašalpą. Mes atidavėm jiems 240 pūdų buvusijų pono grūdų, 30 pūdų cukraus. Mes taipgi išdalinom ir avis, tik liepėm, kad jų skūrą atiduotų į garbarne. Yra svarbu, kad mūsų industrija irgi turėtų darbo.

Mes surinkom 120 pūdų obuolių iš pono sodno. Mūsų kaimiečiai neturėjo sodnų, nes jei jie būtų sodnė auginę, nebūtų likę žemės del bulvių pasisodinimo. O kiekvienas žino, kaip vaikas nori atsikasti sultingio obuolio kamsį... . Mes sušaukėm vaikus ir obuolius jiems išdalinom.

Pono palociuose atradom brangių sidabrinų ir auksinių daiktų. Bet kokia mums iš jų nauda? Čia jie stovės visai be jokios naudos, o vyriausybė galės juos sunaudoti. Todėl mes juos gražiai supakavom, surašėm ir laikom kad atiduoti vyriausybei. Tūks-

Rūpinasi Vilniaus Bedarbiais

Vilnius. — Vilniuje pastaruoju laiku yra labai daug bedarbių. Jų skaičių mieste didina žemės ūkio darbininkai, kurie yra atbėgę į Vilnių. Atitinkamos įstaigos Vilniuje organizuoja viešuosius darbus ir tuo būdu aprūpina laį darbininkų. Kita dalis darbininkų yra šelpiama.

Šiomis dienomis savivaldybės įstaigos žemės ūkio darbininkus pradės registruoti. Suregistruotiems darbininkams bus pasiūlyta išsikelti į kitas Lietuvos sritis, ypač į tas, kuriose jaučiamas trūkumas darbininkų lauko darbams.

Sutvarkius mieste bedarbių klausimą ir suorganizavus provincijos savivaldybes, darbininkai bus registruojami ir kitose Vilniaus srityse.

ĮVESTAS PASTO PERLAIDŲ KEITIMAS IR IŠMOKEJIMAS

Vilnius. — Pašto valdyba praneša visuomenės žiniai, kad nuo š. m. lapkr. 9 d. visose Vilniaus sritys pašto įstaigose įvedamas pašto perlaidų priėmimas. Perlaidos priimamos ir išmokamos tik litais.

Iš D. Lietuvos perlaidas galima siųsti iš visų pašto įstaigų ir agentūrų į Vilniaus sritys pašto agentūrose perlaidos nepriimamos ir neišmokamos.

tančiai knygų, kurios buvo užėmę net kelis kambarius pono palociuose, liks mūsų knygynu. Žmonės skaitys jas ir studijuos. Jos bus brangenybe del mūsų jaunuolių.

Mes apsvarstėm ir miško klausimą taipgi. Jei mes jį išdalinsime, tai visi medžiai tuojau liks iškirsti. Lai pati vyriausybė nusprendžia kiek bus galima iškirsti saviems reikalams, o kiek palikti augimui. Mes pastatėme prie miško sargą, kad nei vienas medis neliktų sunaikintas.

Gal būt mes ne viską atlikome taip, kaip turėjome atlikti, bet lai iš apskrities tarybos draugai mums apie tai nurodo. Mes gi, dar tik mokinamės kaip tvarkyti ir valdyti kaip visuomenė. Bet mes manome, kad mes darome teisingai. Mes sėjame laukus, mūsų vaikai eina mokyklon, mes organizuojamės įsteigti ligoninę buvusiam pono palociuje, planuojame naują statybą kultūriniam darbui. Netūringieji ištisė savo nugaras ir lengvai atsiduso pirmą kartą. Smagu į juos žiūrėti. Greitai nei nepažinsi, kad tie patys žmonės kada tai buvo neturtingi.

Ostap Bukata

Hrymalov kaimo tarybos narys. Vakarų Ukraina.

juose tirpsta pavasario sniegas. Vanduo putodamas su verpetais per akmenis verčiasi. Keli draugai mėgina perplaukti, bet greitai srovė juos nusineša, girdėtis burbuliavimas ir beviltiški pagelbos šauksmai. Padėti jiems niekuo negalime... . subriđė su ginklais ir sužeistais stovime vandenėje.

Pro ausis pajuntam duzgimą, atsikusam į užpakalį, matom mažas ūgneles žybčiojant, šūvių nesigirdėti, nes vandens šnikštimas nuslopina garsus. Ant vandens nėra kur pasislėpti, nei kur bėgti. Po trijų valandų braidžiojimo ir brastos ieškojimo, — perciname... .

Su pasigerėjimu prisimenu paskutinę mūsų Ebro ofensyvą... . Kartą kaž kokiame kalne užėmėme poziciją. Jaunas ispanas, Listerio korpuso karys parodo kažką judantį. Per žiūroną matau, priešakiniam kalne apsuptu miškeliu kasant kasant apkasus ir dirbant vielų tvoras. Iš karto manėm, kad miškiečiai, nes niekas jiems netrukė darbo. Paklausėm štabo keno anas kalnas, pasirodo esąs priešas, o per apsuptą miškelį niekno neapšaudomas. Aha! Pastatau talkykli ant 800 metrų. Nutalkau kulkosvaidį, parodau šauliui kaip plačiai šaudyti... . žiūrėdamas per žiūroną sakau: — Šauk!... .

A-ja-lai, kas darėsi. Netikėtai kulų už-

klupti, kaip gyvatės vnyojas, raitos, kiti pabėgo... .

Jeigu būčiau imperialistiniame kare, pats save smerkčiau, bet kada kovojama prieš imperialistus, už nepriklausomybę ir laisvę, — tai leidau širdžiai tik džiaugtis. Džiaugėsi ir šaulys — Lodzės tekstilės darbininkas ir jo padejęjas Galicijos valstietis, ukrainietis, džiaugėsi ir kiti... .

Nežinau kaip ilgai dar būčiau rymojes ant spygliuotų vielų, jei nebūt paslydusios alkūnės — įduręs aštrus spaiğys... . Pabundu, lyg iš gilaus miego. Pamažu dingsta vaizduotė iš fronto į frontą vaizdai. Būtais Ispanijoj laikas, atrodo, prabėgo, kaip viena savaitė. Rodos, per mažai dar kovota, daug neatitaisytų klaidų atsiliko.

Kasžin kada ir į kurį frontą dabar teks važiuoti?...

Ant plento policininkai perspėja susibūrusius žmones. Girdžiu užpakalį lietuviškai šnekant:

— Jeigu būtų Lietuvoj amnestija, tai grįžčiau tėviškėn.

— Ir aš, — atsako kitas.

Iš gretimo barako girdėtis dainuojamos Marselietės garsai.

G A L A S

NUO REDAKCIJOS. — Šiuo straipsniu baigiama lietuvių savavorių atsiminimai iš Ispanijos kovų už laisvę ir liaudies teises. Čia visų skaitytojų ir redakcijos vardu, reiskame širdingą padėką draugams už suteiktą mums progos plačiau ir tikriau susipažinti su Ispanijos liaudies kovomis, kuria jie mums suteikė prisijusdami Liaudies Balsui „Ispanijos Respublikos Frontuose Lietuvių Savanorių Atsiminimų“ knygą.

Su didžiausiu malonumu ją spausdinome ir tikimės skaitytojai su malonumu juos skaitė.

Spausdinom ištisai visus prisiminimus, mūsų draugų, Ispanijos karžygių surašytus. Tikimės, kad šių prisiminimų skaitytojai iš aprašymų gavo labai aiškų ir ryškų vaizdą apie kovas vykusias Ispanijoj. Vaizdą, kaip didvyriškai krito liaudies sūnūs kovoje prieš pasaulinį fašizmą. Jie savo kūnais dažnai atremdavo prieš moderniškaį mechanizuotas mašinas. Jie nebudami mirties, nebudami, kad priešas lėktuvai mėto be perstojo ant jų pozicijų bombas, kad pulkai tankų juos atakuoja, kad artilerijos sviediniai drasko jų apkasus ir kūnus, jie ištvermingai dirbo savo darbą — darbą, kad išgelbėjus Ispanijos liaudį nuo fašistinio pavergimo, kad pagelbėjus pasaulio žmonijai sutraukti vergi-

jos pančius uždėtus nuožmios ir žiaurios kapitalistų rankos.

Ispaniją užėmė fašistinės jėgos pagelba visų kapitalistinių šalių valdovų, pagelba tokiu socialistų partijos vadų, kaip Blumas, kuris padėjo kapitalistams surišti Ispanijos liaudies gnyneįms rankas savo „nesikišimo“ politika.

Už Ispanijos liaudies kančias ir turto sunaikinimą, už visas gyvybes padėtas ant Laisvės aukuro — yra atsakomingi tie nuožmūs kapitalistai ir jų tarnai. Jų rankos kruvinos Liaudies sūnių ir dukterų krauju. Jų rankos kruvinos nekaltų kūdikų ir motinų krauju. Už tą žmonių padarytą skriaudą Ispanijoje, už visas žmonių kančias, už jų mirtis — šaukiams kerštas! Iš Ispanijos kapų kyla balsas reikalaujantis tuos prasikaltėlius ir nekaltų žmonių žudikus nubausiti!

Ispanijoje pradėtoji liaudies kova nebaigta. Ji tęsiasi kiekvienoje kapitalistinėje šalyje. Draugų garbingas žygis, mums gyviems esantiems rodo, kaip reikia kovoti, kokį pasiryžimą ir pasišventimą turėti už liaudies laisvę.

Mes prisimindami tas jų garbingas kovas, su spončiais širdimi ir pagarba žuvusiems, žemai lenkiame galvą. Jų pradėtas žy-

gis, mums reikia tęsti iki pergalės! Mes gerbdami juos, tinkamą pagarbą jiems atiduosime tik tada, kada tęsime jų pradėtąjį žygi.

Toje kovoje už laisvę žuvo ir mūsų brangūs keturi draugai iš Kanados lietuviai: Bolis Alksnis, Pranas Grigaravičius, Juozas Malickas, Bolis Butrimas.

Mūsų brangus draugas Edvardas Zdanuskas dar randasi gen. Franko kruvinuose naguose. Visi Kanados lietuviai turėtume suglausti savo jėgas už jo paliuosavimą iš fašistų nagų ir suraminimą jo nuliūdime ir varge gyvenančios motinos.

Garbė toms motinoms, kurios pagimdė tokius kilniaširdžius ir visuomenei atsidavusius didvyrius, kurie kovojo, žuvo Ispanijoje už visų žmonių reikalus!

Jų pasišventimas ir pasiaukavimas visuomenei lieka gyvu ir neužmirštam pavyzdžiu. Mes turime žengti jų keliais, įgyvendinti tuos siekius, už kuriuos kovodami jie krito nelygioje kovoje.

Ispanijos liaudies kovos nebaigtos. Jas reikia tęsti ir jos vyks kol pergalė bus laimėta, kol žmonija sutriuškinius tamsiąsias jėgas sukurs laimingą ir laisvą gyvenimą.

Šimtai Draugų ir Draugių Stoja į Liaudies Balso Vajininkų Eiles

MONTREAL. — Su Liaudies Balso vajuos rezultatais montrealiečiai dar labai nežymiai pasirodė, bet sulyg vajuos pradžios mes nelesime spręsti jo pabaigos. Montrealiečiai dar tik pradėd tinkamą susimobilizavimą vajuos darbui. Dabar jau ne keletas ar keli desėtkai, bet šimtai draugų ir draugių leidžiasi vajuos darban. Vieni platina bilietėlius bemobilizuodami kuo skaitlingiau dalyvauti Liaudies Balso metiniam koncerte, sausio 7 d., Dom Polski salėje, antri renka aukas del laikraščio, treti lavina savo meniškų gabumus, kad kuo geriau pasirodyt koncerte. Vieni žodžiu, dar tik dabar pradeda vajuos ratas pilnu smarkumu sukis. Kiek silpniau dar stovi naujų skaitytojų gavimas, bet numatoma, kad ir ši sritis įsisiūbuos visu smarkumu.

Liaudies Balso rėmėjai šiais metais ruošiasi lygiai nuoširdžiai atsirekomenduoti, kaip ir kitais metais. Kaip kurie draugai jau išanksto davė savo pasižadėjimą, kad pasirodys kaip tikri udaminkai ir rėmėjai. Štai ką vienas montrealiečių draugas dirbantis miškuose vajuos komitetui rašo: "Čia siūnčiu vieną naują skaitytoją. Daugiau nežinau ar pavyks rasti neskaitančių mūsų laikraštį. Jei pavyks, pasiūsiu vėliau. O su aukomis, tai manau, kad pavyks surinkti. Nors lietuvių čia labai mažai, bet rinksiu tarp kitataučių. Aš manau \$10 patį paaukoti ir kitą \$10 surinkti aukų. Viso \$20. Taipgi prašau, kad mano draugai nepasilikytū nuo manęs." Taip rašo jau kelis metus rūpestingai darbavęs ir rėmęs Liaudies Balso, gerai montrealiečiams žinomas drg. D. Jokubaitis. Mažai montrealiečių rasis, kurie sutiks palenktyniuoti su drg. Jokubaičiu šiame kilniame darbe. Bet neapsiriksiu pasakydamas, kad apie pustuzunį draugų bei draugių draugo Jokubaičio išsaukimą priima, tik kažin kodėl dar nedrįsta viešai pasisakyti.

Lietuviams biznieriems bei amatininkams ir kitataučiams profesionalams pasiūlius, kad jie Naujų Metų proga pasveikintų savo kostumierius bei klijentus per mūsų laikraštį, jie mielai pasiūlymus priima ir ta proga suteikia laikraščiu paramą. Tuos biznieriūs, kurie būdu atsirekomenduos, ateityje teks kiek plačiau supažindinti su Liaudies Balso skaitytojais ir kuriuos mes turime ir turėsime paremti pasinaudodami jų patarNAVIMAIS.

Didžiausios Montrealo lietuvių organizacijos draugiškai priėmė užkvietimus į Liaudies Bal-

so metinį koncertą. Viena iš jų, tai yra, Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija, nutarė oficialiai dalyvauti koncerte ir per atstovą pasveikinti Liaudies Balso, koncerto dalyvius ir laikraštį paremti su \$10.00 draugiškos auka.

Montrealietės progresyvės moterys smarkiai darbuojasi vajuje. Jos jau yra gavusios kelis naujus skaitytojus ir tap darbuojasi, kad ne tik Montreale vyrus pralenkti darbštumu, bet ir Kanados lietuvių judėjimui puikiai atsirekomenduoti, kaip pavyzdingos progresyvio judėjimo budavotojos.

Sekančiu kartu, manau, teks parašyti apie Liaudies Balso vajininkų-ių darbo rezultatus ir kiek kas pasidarbavę.

L.B.K.

20 Metų Sukaktuvių Proga

MONTREAL. — Gruodžio mėnesio 10 d. LLD -37 kuopa savo užlaikomoj salėj minėjo 20 metų sukaktuves. Šia proga buvo suvaidinta 5 veiksmų drama "Gyvenimo Verpetė." Dramą suvaidino sekanti draugai-ės: K. Keršienė, K. Kiela, B. Petronis, A. Skripkienė, K. Čekaitis, A. Tamošiūnaitė, J. Pelekauskas, P. Matulaitytė, K. Radzevičius, J. Smetona, D. Juraitytė, L. Kisielius ir E. Juraitienė.

Drama buvo įdomi, nes publikai ašaros ir juokai maišėsi. Artistai savo roles atliko gerai. Laikė pertraukos "Liaudies Balso" vajuos reikalais kalbėjo drg. J. Urbanavičius. Po vaidinimo kalbėjo drg. K. Kilikevičius, nušveitdamas kuopos įsikūrimo ir nuveiktus darbus, sykiu paliesdamas šiandieninę situaciją ir perskaitė iš Toronto gautą nuo 162 kuopos valdybos sveikinimą.

Vėliau keletą žodžių tarė kuopos veteranas drg. A. Šerpitis. Programą užbaigė su pora gražių deklamacijų jaunuolė Mažyltė.

Publikos dalyvavo daug ir ji patenkinta 11 valandą skirstėsi į namus.

Reikia pažymėti, kad 137 kuopa su 160 narių yra seniausia kuopa Kanadoj.

Kad tinkamai nušviesti kuopos istoriją bei jos nuveiktus darbus būtų galima parašyti įdomi brošiūrą.

Programos vedėju buvo darbštus kuopos pirmininkas drg. A. Matjukas.

Visiems prie surengimo daugiau ar mažiau prisidėjusiems kuopos vardu tariu širdingą aciū.

J. Ceponis

Rytiečiai Pradėjo Liaudies Balso Vaju

MONTREAL. — LLD 47 kuopos moterų skyrius su Liaudies Balso vajuos komitetu surengė pirmą šiame sezone vakariene, kuri įvyko gruodžio 9 d. Vakarienės surengimui daug darbo įdėjo moterų parengimų komisija, būtent: Ona Virbylienė, L. Bernotienė ir Skripkienė. Žinoma, neatsilikio ir vajuos komiteto nariai.

Vakarienė visais žvilgsniais buvo paruošta puikiai: valgiai pagaminti kuo skaniausiai, o liežuvėlio pavilginimui buvo ir rudžio.

Publikai pradėjus rinktis griebėmės už darbo. Bet matant stoka patarnautojų, tuojau atsikreipta prie draugių K. Keršienės ir M. Smetonienės, kurios mieliai sutiko pasidarbuoti. Svečiams įsismaginus, buvo apibudintas šios vakarienės tikslas, o svečiai atsiliepė nuoširdžiai parėmimui ruošėjų darbo ir vienintelio Kanados darbo žmonių laikraščio. Po to, vienas iš svečių, drg. J. L., apibudino šių dienų įvykius, — kuo visi buvo labai patenkinti.

Visi skaniai pasivaishinę ir pasišokę geroj nuotaikoj skirstėsi namo.

Varde Moterų skyriaus ir vajuos komiteto tariu širdingą aciū visiems atsilankiusiems ir parėmusiems ši taip svarbų reikalą.

J. P. Vajuos Komiteto Narys

MASKVOS ĮSPŪDŽIAI

Kaip jau rašiau, Maskvoje susisiekimas nepaprastai gyvas. Kokios tik bebūtų ir kiek jų bebūtų — susisiekimo priemonės žemės paviršiuje nebegali aptarnauti maskviečių. Todėl pastatytas (ir statomas toliau) metropolitenas po Maskva. Bet dabar ir čia žmonių nepaprastai daug. Nors netrupi traukiniai vaikšto kas dvi minutes, vis dėlto vagonai visad pilni keliaujančių.

Metropoliteną patys rusai laiko savo pasididžiavimu technikos srityje, bet ir užsieniečiai, matę metropolitenus kitur, gali juo pasigėrėti.

Iš esmės požeminis geležinkelis yra paprasta susisiekimo priemonė ir užsieniuose ji kaip tokia vertinama. Tiesa, stengiamasi, kad keleiviams būtų patogiu, greitu ir nebrangu. Rusai, greta tų visų suminėtu ypatybių į metropoliteną įdėjo dar vieną — meną.

Kiekviena metropoliteno stotis yra meno kūrinys. Nesigallėta nieko, kad tik būtų originalu ir gražu. Todėl viena stotis turi vienokį stilių ir vienokią marmuro rūšį, kita stotis visai kitą stilių ir kitokį marmurą. Pav., revoliucijos stotis dvigubose nišose turi labai daug žmogaus dydžio bronzinių figūrų, kurios vaizduoja revoliucijos meto įvairius funkcionierius. Žiūrint į tas figūras susidaro tikro skulptūrų muziejaus įspūdis.

Majakovskio vardo stotis ypatingai graži. Visi kapitaliniai stulpai, kurių yra apie 120, yra iš nerūdyjančio plieno, blizga kaip veidrodžių salė. Lubose kelios dešimt labai gražių mozaikų, kurios sukurtos iš pusiau brangakmenių. Kiekviena mozaika vaizduoja kokį nors įdomesnį momentą iš dabartinio Sovietų Sąjungos gyvenimo. Mozaikos visą laiką apšviestos.

Man teko dvi paras gyventi viešbutyje, tame pat kambaryje su turku, kuris Sofijoje turis savo didelę tabako krautuvej ir atvažiavęs pasižiūrėti dabartinės Rusijos. Drauge su juo apvažinėjom ir metropoliteną. Jis man ir pareiškė vaikščiojant po Majakovskio vardo metropoliteno stotį:

— Kažkaip keista žiūrint, kad po šitokias puošnias sales vaikšto paprasti žmonės, kur, mūsų siškai tariant, tik ponai turėtų vaikščioti . . .

Tiesa, kontrastas mūsų akimis didelis. Keleiviai daugumoje apsiėmę ir apsiavę labai paprastai, be jokio puošnumo. Jie skuba ir nemačiau, kad kas nors atvertęs galvą žiūrėtų į mozaikas. Gal būt, jie jau prisiziūrėjo, o gal jie ir neturi tam laiko. Bet vis dėlto ta stotis ir tas menas joje yra tiems žmonėms ir jie juo gali kievienu metu gėrėtis.

Stočių ir viso požeminio geležinkelio vėdinimas labai geras, nes visą laiką jaučiamas šviežiausias oras. Tose stotyse, kurios yra giliau po žeme, veikia trijų eilių judamieji laiptai: keleiviai nuleidžiami ir pakelia-

mi jiems patiems nelipant. Stotyse įtaisyti įvairūs kioskai, kur pardavinėjami gėrimai, rūkalai, saldainiai, pyragaičiai ir parfumerija.

CHIMKA — VOLGOS MASKVOS UOSTAS

Paties kanalų pamatyti neteko, nes nebuvo laiko aplaukti kanalu. Užtat mačiau uosto stoties rūmus ir patį uostą prie stoties. Uostas labai puikiai įrengtas ir Chimkoje jis labai platus. Tas uosto kraštas, kur yra prieplauka, pastatytas iš granito. Nepaprastai puikūs Chimkos rūmai — uosto stotis. Vidų salių sienos ir kolonos taip pat iš įvairaus marmuro. Vienoje salės sienoje įrengtas viso kanalo žemėlapis, pagamintas iš įvairaus spalvio stiklo, kuris vakare iš vidaus apšviečiamas. Be to, duotas kanalo geometrinis profilis, surašyta kanalo statymo darbų statistika ir visa darbo rezultatų statistika. Rūmuose yra įvairūs poilsio kambariai. Ypač gražūs kambariai mažamečiams vaikams, kuriuos atvažiavę kanalu tėvai gali palikti stotyje ir jie čia auklių prižiūrimi ir pamaitinami, kol tėvai atlieka įvairius reikalus Maskvoje. Už tai nereikia vasaros kavinė, labai gausiai išiluminuota. Nuo šio stogo panorama nepaprastai graži.

Teko dar aplankyti

REVOLIUCIJOS IR ANTIRELIGINIŲ MUZIEJŲ

Revoliucijos muziejuje vaizduojama visa revoliucijos istorija Rusijoje ir jame nepaprastai gausu visokių istorinių eksponatų. Daug eksponatų iš 1905 metų revoliucijos, bet daugiausia — iš Didžiosios revoliucijos. Labai vaizdingas su nepaprastai gausiais eksponatais pilietinio karo skyrius. Galiausiai man parodė kambarį su dovanomis, kurias atgabeno Stalinui ir kitiems SSSR vadovams iš įvairių Sovietų Sąjungos kampų žmonės 18-tojo komunistų partijos suvažiavimo proga. Ten ypač daug labai gražių kūrinių, pagamintų iš metalo, šilko ir odos. Labai gražūs kilimai, vaizduoją dabartinio SSSR gyvenimo svarbesnius momentus.

Antireliginis muziejus sutvarkytas labai metodingai ir labai

neteko 7 jūrininkų užmuštais ir 5 sužeistais. Achilles neteko 4 užmuštais ir 3 sužeistais.

sišokę geroj nuotaikoj skirstėsi namo.

J. P. Vajuos Komiteto Narys

Darbuojasi Liaudies Balso Vajuje

LETHBRIDGE, Alta. — Patėmijė spaudoje LLD Ketvirtio rajono pranešimą kas link vedimo Liaudies Balso vajuos ir mums paskirtą kvotą, apsvartę reikalą nutarėm mums, 69 kuopai paskirtą kvotą priimti.

Kiek išgalės ir išteklius leis darbuosimės ir stengsimės savo kvotą išpildyti. Piniginę kvotą tikimės sukelti, bet kiek sunkiau bus su naujais skaitytojais, nes mūsų kolonijoj iš viso mažai lietuvių randasi, o dar mažiau, kurie neskaito Liaudies Balso.

Vajuos darbas jau pas mus truputį pradėtas ir net eina neblogai, bet rezultatus mūsų darbuotės teks pamatyti tik baigiantis vajuje.

LLD 69 Kp. Valdyta

Kelios dienos atgal mirė Douglas Fairbanks, Holivudo artistas, milijonierius. Fairbanks pradėjo savo karjerą dar 1914 metais. Daugiausia jis pagarsėjo lošda-

mas Robin Hoodo rolę, vaidindamas svarbiausią rolę filmeje Three Musketeers ir The Thief of Bagdad. Jis vedė net tris kartus. Antrū kartu jis buvo apsi-

mi jiems patiems nelipant. Stotyse įtaisyti įvairūs kioskai, kur pardavinėjami gėrimai, rūkalai, saldainiai, pyragaičiai ir parfumerija.

CHIMKA — VOLGOS MASKVOS UOSTAS

Paties kanalų pamatyti neteko, nes nebuvo laiko aplaukti kanalu. Užtat mačiau uosto stoties rūmus ir patį uostą prie stoties. Uostas labai puikiai įrengtas ir Chimkoje jis labai platus. Tas uosto kraštas, kur yra prieplauka, pastatytas iš granito. Nepaprastai puikūs Chimkos rūmai — uosto stotis. Vidų salių sienos ir kolonos taip pat iš įvairaus marmuro. Vienoje salės sienoje įrengtas viso kanalo žemėlapis, pagamintas iš įvairaus spalvio stiklo, kuris vakare iš vidaus apšviečiamas. Be to, duotas kanalo geometrinis profilis, surašyta kanalo statymo darbų statistika ir visa darbo rezultatų statistika. Rūmuose yra įvairūs poilsio kambariai. Ypač gražūs kambariai mažamečiams vaikams, kuriuos atvažiavę kanalu tėvai gali palikti stotyje ir jie čia auklių prižiūrimi ir pamaitinami, kol tėvai atlieka įvairius reikalus Maskvoje. Už tai nereikia vasaros kavinė, labai gausiai išiluminuota. Nuo šio stogo panorama nepaprastai graži.

Teko dar aplankyti

REVOLIUCIJOS IR ANTIRELIGINIŲ MUZIEJŲ

Revoliucijos muziejuje vaizduojama visa revoliucijos istorija Rusijoje ir jame nepaprastai gausu visokių istorinių eksponatų. Daug eksponatų iš 1905 metų revoliucijos, bet daugiausia — iš Didžiosios revoliucijos. Labai vaizdingas su nepaprastai gausiais eksponatais pilietinio karo skyrius. Galiausiai man parodė kambarį su dovanomis, kurias atgabeno Stalinui ir kitiems SSSR vadovams iš įvairių Sovietų Sąjungos kampų žmonės 18-tojo komunistų partijos suvažiavimo proga. Ten ypač daug labai gražių kūrinių, pagamintų iš metalo, šilko ir odos. Labai gražūs kilimai, vaizduoją dabartinio SSSR gyvenimo svarbesnius momentus.

Antireliginis muziejus sutvarkytas labai metodingai ir labai

neteko 7 jūrininkų užmuštais ir 5 sužeistais. Achilles neteko 4 užmuštais ir 3 sužeistais.

CHIMKA — VOLGOS MASKVOS UOSTAS

Paties kanalų pamatyti neteko, nes nebuvo laiko aplaukti kanalu. Užtat mačiau uosto stoties rūmus ir patį uostą prie stoties. Uostas labai puikiai įrengtas ir Chimkoje jis labai platus. Tas uosto kraštas, kur yra prieplauka, pastatytas iš granito. Nepaprastai puikūs Chimkos rūmai — uosto stotis. Vidų salių sienos ir kolonos taip pat iš įvairaus marmuro. Vienoje salės sienoje įrengtas viso kanalo žemėlapis, pagamintas iš įvairaus spalvio stiklo, kuris vakare iš vidaus apšviečiamas. Be to, duotas kanalo geometrinis profilis, surašyta kanalo statymo darbų statistika ir visa darbo rezultatų statistika. Rūmuose yra įvairūs poilsio kambariai. Ypač gražūs kambariai mažamečiams vaikams, kuriuos atvažiavę kanalu tėvai gali palikti stotyje ir jie čia auklių prižiūrimi ir pamaitinami, kol tėvai atlieka įvairius reikalus Maskvoje. Už tai nereikia vasaros kavinė, labai gausiai išiluminuota. Nuo šio stogo panorama nepaprastai graži.

Teko dar aplankyti

REVOLIUCIJOS IR ANTIRELIGINIŲ MUZIEJŲ

Revoliucijos muziejuje vaizduojama visa revoliucijos istorija Rusijoje ir jame nepaprastai gausu visokių istorinių eksponatų. Daug eksponatų iš 1905 metų revoliucijos, bet daugiausia — iš Didžiosios revoliucijos. Labai vaizdingas su nepaprastai gausiais eksponatais pilietinio karo skyrius. Galiausiai man parodė kambarį su dovanomis, kurias atgabeno Stalinui ir kitiems SSSR vadovams iš įvairių Sovietų Sąjungos kampų žmonės 18-tojo komunistų partijos suvažiavimo proga. Ten ypač daug labai gražių kūrinių, pagamintų iš metalo, šilko ir odos. Labai gražūs kilimai, vaizduoją dabartinio SSSR gyvenimo svarbesnius momentus.

Antireliginis muziejus sutvarkytas labai metodingai ir labai

vedęs su kanadiete, taipgi Holivudo artiste, Mary Pickford, su kuria jis matomas šiame paveiksle. Paskutine jo žmona buvo Lady Ashley.

naus visokiais eksponatais, ypač iš tų kraštų ir tų religijų, kurios mums menkai pažįstamos. Labai gausus ir turtingas lamaizmo skyrius, kuris visas atgabentas iš Tibeto buvusio lamų vienuolyno. Šiame muziejuje sužinojau, kad Maskvoje dar dabar egzistuoja 53 įvairių religijų maldų namai, žinoma, daugiausia cerkvių. Šiaip jau cerkvių pastatų daug kur matyti, tik jie dabar turi kitokią paskirtį. Dargi vienoje vietoje mačiau, kaip pvienos cerkvės didįjį kupolą rūksta dūmai. Matyt įrengta kokia nors dirbtuvė. Buvau į vieną veikiančią cerkvę užėjęs. Klūpo keletas senų moterėlių, gerokai apskurusių ir susigūžusių.

Maldų namai Sovietų Rusijoje moka verslo mokesį ir gali gyvuoti. Stalino konstitucija garantuoja religijų laisvę, tik neduoda jokių privilegijų.

Be to, dar teko aplankyti garsiąją Treťjakovo galeriją. Deja, visur tegalėjau pabūvoti po vieną — dvi valandas, o norint bent šiek tiek daugiau pamatyti, kiekviename iš mano matytų muziejų tektų pabūti mažiausia po 6 — 8 valandas.

J. Šimkus (Liet. Zinios)

NAUJI KARO ĮSRADIMAI

Karui einant visados padaugėja naujų išradimų ir karo maši-

nų pagerinimo. Bet šiuo kartu nauji išradimai pasireiškė ne vien tik karo mašinos — karčiamininkai išgalvojo naują svaigalų gėrimą kokteilį. To kokteilio išgėręs karys įgauna liūto drąsumo ir jokia granatos ar lėktuvo bomba jo nebeišgąsdina, kol jis apsvaigęs nuo to gėrimo. Tada karys ar orlaivininkas visai bė baimės gali stoti į pavojingiausias vietas, visai nebodamas savo mirties.

Tas gėrimas sudaromas iš įvairių žolių ekstraktų ir stiprios dozės svaigalų gėrimo.

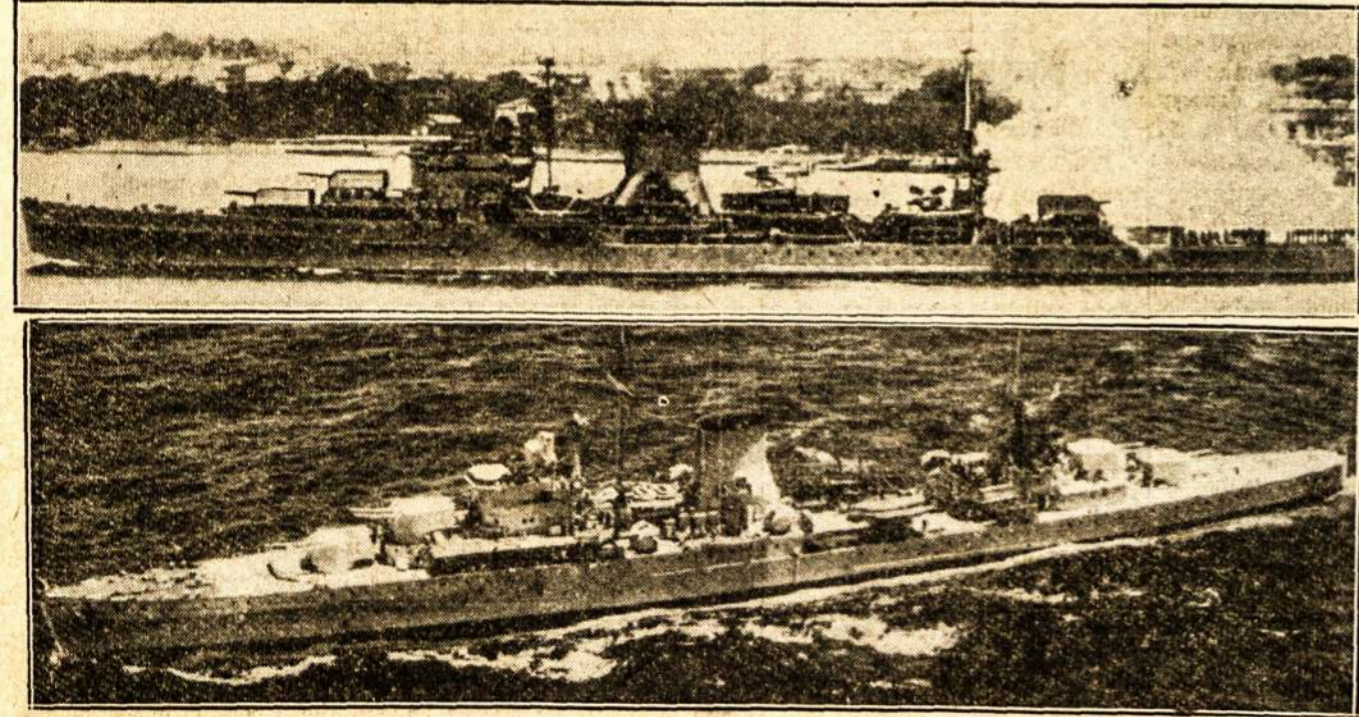
7,200 Darbininkų Įregistruota Vilniaus Mieste

Vilnius. — Miesto magistrata rasta įregistruotų 7,200 darbininkų, jų tarpe 6,000 fizinių ir 1,200 intelektualų. Pirmą savaitę darbais aprūpinta 3,500 darbininkų.

Ką tik Vilnių perėmus buvo susirūpinta viešųjų darbų organizavimu, kad būtų suteikta žmonėms darbo ir pragyvenimo. Tuojuo imta vykdyti ir tęsti toliau tie darbai, kurie jau buvo lenkų pradėti, kaip tai Neries krantų reguliavimas, naujų paštorūmų statymas, agronomijos skyriaus, technikos mokyklos, ginekologijos klinikos, šaldytuvų, lombardo, radijo stoties, muziejaus, pradžios mokyklos Belirijų gatvėje, šv. Jokūbo ligoninės, ugniagesių ir kt. pastatų statyba ir remontai. Pradėtas ir tęsiamas toliau Panerių plento iš Vilniaus į Kauną statymas, prasideda Katedros aikštės grindimas, atnaujinami vandentiekio ir kanalizacijos darbai. Darbininkams mokama tiek litų, kiek 5, m. rugsėjo 1 d. buvo mokama zlciais. Artimiausioje ateityje projektuojami šie nauji darbai: 1. kelias į Rasus, 2. kelias Polovos gatve, 3. akmenų tašymo ir skaldymo darbai ir t.t.

KLAIPĖDOS LAISVĄJĄ ZONĄ VALDYS FINANSŲ MINISTERIJA

Kaunas. — Ministerijų taryba svarstė kuri įstaiga turi administruoti laisvąją zoną Klaipėdos uoste. Nutarta laisvosios zonos administravimą pavesti Finansų ministerijai.

Anglijos kruizeris, Ajax ir Arguayaus, ir kuriems atiduodachilles, kurie dalyvavo kovoje su nazių laivu Graf Spee, prie Uruguayaus, ir kuriems atiduodamas kreditas už pergalę. Tačiau ir jie truputį nukentėjo. Ajax

Toronto ir Apylinkės Lietuviai Parodė Nepaprastą Ištikimybę Ir Garantiją Liaudies Balsui

(Tąsa)
Antras programos numeris buvo jauna, apie 6 metų gabi akrobatė, ukrainų tautos mergaitė. Ji savo kūno lankstumu stobino visus žiūrovus.

Puikiai atsirekomendavo Bangos Choro vyrų kvartetas.

Paskiau Renie Strazevičiūtė sudainavo solo. Matytis turi gabumą ir talentą toje srityje. Ukrainų stygų orkestras sugriežė tris gana gražius numerius. Masytė padainavo ir pašoko; ji irgi rodo gerą pažangą savo profesijoje. Ukrainai jaunuoliai pašoko ukrainų liaudies šokį. Kazako Kubiliukas, jaunuolis, pagriežė smuiku solo. O draugas J. Račys, kaip visada, taip ir dabar, pasirodė su dviem gana juckingais monologais. Viename aprakavo bylininkų nelaimę, o kitame, "nelaimingas vedybas."

Kada tik draugas J. Račys pasirodo scenoje, visados publika turi skanaus juoko iš jo sugabiai ir juokingai — tikrai artistiška pasakytų monologų ar kitų juokingų dalykų. Tad ir šį sykį draugą J. Račį publika palydėjo gausingu rankų plojimu, linksnioje nuotaikoje.

Taip tai ir pasibaigė pirmoji programos dalis ir visi sujudo, kaip audringa jūra: vienai eina parūkyti, kiti stengiasi sveiti ir pasikalbėti su atvykusiais svečiais iš tolimesnių kolonijų, tretai maišosi kitais visokiais reikalais. Iš tokios tykios skaitlingos žmonių masės virto užiančia įvairiais balsais ir judančia, kaip byčių spiečius.

Po trumpo pertraukos pasirodė ant scenos sugabaus rusų mokytojo Aleksandro išmokytos rusų tautos šokikės, kurios, nors dar nepersenai pradėjo lavintis šokių srityje, bet jau scenoje pasirodė užtikintai praslavinusios ir žiūrovams, matytis, labai patiko.

Vienas iš pagrindinių to koncerto programos punktų buvo sekantis: Vakaro pirmininkas persto Liaudies Balso redaktorių drg. Z. Janauską, kuris per kelėtą minutų apibūdina Liaudies Balso padėtį ir reikalingumą dabartiniui metu. Po to drg. V. Strazevičius padarė atsikreipimą finansinės paramos Liaudies Balsui.

Į atsikreipimą atsakė sekama: Rėmėjai pasisakė už teisingo

žodžio skleidimą sveidindami su aukomis, o nuo jų neatsiliko organizacijos ir biznierių. Ant stadijos užėjo organizacijų atstovai pasveikinti, palinkėti ir pamiršti Liaudies Balso nuo savo organizacijų. Pirmiausia tarė kelis žodžius draugas V. Jusaitis nuo Šinų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos 1-mos kuopos. Jis pradėjo:

"Mūsų, kaip didžiausia ir pažangi draugija visados parėmė Liaudies Balso, todėl ir šiuo sykį paskyrė \$12.00, kuriuos aš čia pridodu..." — Toliau drg. V. Jusaitis sveikino ir linkėjo Liaudies Balsui organizacijos vardui.

Antras atstovas nuo Lietuvių Literatūros Draugijos 162 kuopos, draugas V. Vitkus sveikino: "Lietuvių Literatūros Draugijos nariai visados buvo atsakomingsiausi išlaikyme Liaudies Balso ir daugiausia darbovisi visų vaju pravedime..."

Draugas V. Vitkus nuo L.L.D. 162 kuopos perdavė pasveikinimą su \$15.00.

Trečias atstovas sekė draugas S. Baltulis, 130 kuopos pirmininkas. Jis sveikino Liaudies Balso visų westoniečių kolonijos vardui:

"Aš daug ko pasakyti neturiu, tik galiu palinkėti Liaudies Balsui tą, ką ir pirmesni atstovai palinkėjo..."

Paskiau drg. S. Baltulis perskaitė visų westoniečių aukotojų pavardes ir kiek kas aukavo ir pridavė \$18.50, atsiprašydamas, kad per trumpą laiką jie negalėjo daugiau sukelti.

Po to, vakaro vedėjas perskaitė sekantius pasveikinimus:

Dr. Golienas, dantistas, 345 Bloor St. W., sveikina Liaudies Balso su \$2.00.

Dr. R. Wenstein, medikas ir chirurgas, 326 Bathurst St., sveikina Liaudies Balso su \$2.00.

Joe Grubevičius, 881 Dundas St. W., Grocerinės ir Bučernės laikytojas, siunčia komplimentus Liaudies Balsui su \$2.00.

Dundas Auto Body, 849 Dundas St. W., sveikina Liaudies Balso su \$2.00.

Simcoe Auto Body, 144 Simcoe St., siunčia geriausius linkėjimus Liaudies Balsui su \$2.00.

G. McGrath & Co., radijos ir visokie refrėžeratoriai ir elektros dalykai, 619 Queen St. W., reiškia geriausius linkėjimus Liaudies Balsui su \$2.00.

Prie šių biznierių reikia pažymėti dar vieną stambų rėmėją Liaudies Balso:

Mac's Bakery, westoniečio drg. M. Mikalajūno kepykla, kuri aptarnauja Toronto ir apylinkės lietuvius gardžia duona ir gerais kėksais, per drg. S. Baltulį paaukėjo \$3.50.

Liaudies Balso skaitytojai turėkite mintyje tuos biznierių, mūsų pažangios spaudos rėmėjų, ir reikalui esant naudokitės jų aptarnavimu, nes jie remia progresyvią spaudą, tai ir juos turime paremti jų biznyje.

Toliau drg. Strazevičius skaitė pasveikinimus:

"Sveikinu ir linkiu geriausių pasekmių jūsų vieninteliui Kanadoje lietuvių laikraščiui Liaudies Balsui. Jūsų draugas K. D. \$2.00."

"Aš sveikinu Liaudies Balso su metiniu koncertu ir linkiu tam laikraščiui augti ir eiti su progrecu ir kultūra. Jūsų ištikima draugė O. Adams (Adomelienė), Chicago, Ill. — \$5.00."

"Draugas Skeberdis iš Wineland, sveikina Liaudies Balso su \$2.00."

Peskarskis \$5.00
Maigis 5.00
B. Folertas 3.00
J. Valūnas 3.00
J. Linartas 2.00
A. Morkis 2.00
S. Kaptainis 2.00
J. Natuckas 2.00
J. Sinkūnas 2.00
J. Broga 2.00
Stukas 2.00
Vaiciulis 2.00
J. Mileris 2.00
J. Borškys 2.00
M. Paužienė 2.00
J. Račys 2.00
Vilkičkas 2.00
Dargužis 2.00
A. Byras 2.00
Andraitis 2.00
Barčas 2.00
Kubilienė 2.00
J. Rožukas 2.00
Markauskas 2.00
M. Guoba 2.00
P. Pajuodis 2.00
A. Antanavičius 1.00
F. Laurusevičius 1.00
J. Boičuk 1.00
Sasnauskienė 1.00
J. Viltrakis 1.00
Skurdelionė 1.00
Strazevičiukas 1.00
J. Šlumba 1.00
Balsis 1.00
Braukyla, St. Catherine 1.00
Lapienis 1.00
Niūžis 1.00
Žiulis 1.00
Viliunas 1.00
Antanaitis 1.00
Poška 1.00
J. Valaitis 1.00
Kazlauskas 1.00
Sasnauskas 1.00
Puzėra 1.00
Rukas 1.00
Leimonas 1.00
Kl. Kevėža 1.00
J. Kevėža 1.00
Žilinskis 1.00
A. Butkeraitis 1.00
Kost. Koliutis 1.00
Čiževskis 1.00
Šaučiūnas 1.00
V. Kirvela 1.00
Laurinaitis 1.00
Cilevskis 1.00
M. Guoberis 1.00
A. Samuolis 1.00
Jakavičienė 1.00
Surma 1.00
Aleliunienė 1.00
Kavolev 1.00
Stradomskis 1.00
Veiverienė 1.00
Ukelienė 1.00
T. Morkis 1.00
Simonaitienė 1.00
Stukienė 1.00
Klemka 1.00
Baličienė 1.00
Ylienė 1.00
Vilkelis 1.00
Akymovas 1.00
V. Jusaitis 1.00
Ukrainas 1.00
Karpavičius 1.00

Vinckas 1.00
Bačiulis 1.00
Bernatavičienė 1.00
Andriukaitis 1.00
J. Laurusevičius 1.00
Sabaliauskas 1.00
Gaižauskas 1.00
Dzikuvienė 1.00
Valaitis (nuo tab. f.) 1.00
Sarapienė 1.00
Daugėla 1.00
Rudokas, Delhi, ... 1.00
Pranskevičius, Delhi 1.00
Z. Janauskas 1.00
Scvčiuk 1.00
Mizara 1.00
Ražaitis 1.00
Poškus, Delhi 1.00
Jarienė 1.00
Rušėnas 50

Draugų ir draugų westoniečių aukos pridutos su pasveikinimu per drg. S. Baltulį:

L.L.D. 130 kuopa \$7.00
M. Mikalajūnas 3.50
J. Vertelka 1.03
P. Pajuodis 1.00
V. Masiaš 1.00
S. Baltulis 1.00
M. Cibirka 50
M. Juraitis 50
A. Batulevičius 50
V. Matonis 27
A. Ziziunienė 25
A. Rutkauskas 25
C. Vieveris 25
A. Goberis 25
P. Krisiunas 25
M. Turkus 25
"Tūkstantieriai" 70

Mažai kas tikėjo, kad taip didžiai įvertins Liaudies Balso ir parodys tvirtą nusistatymą jo išlaikyme, taip gausingai paremdami.

Ar galima buvo tikėtis didesnės paramos tokiam kritiškame karo sukūrių laikotarpyje? Reikia tik džiaugtis tokia lietuvių simpatija, ištikimybe ir parama savo vieninteliui Kanadoje lietuvių laikraščiui Liaudies Balsui!

Po tokių entuziastiškų sveikinimų ir aukavimų, prasidėjo tolimesnė koncertinė programa:

Kaviečiai ir jo žmona, pasizymėję ukrainai dainininkai, padarė gilų įspūdį gražiais savo balsais.

Ida Strazevičiūtė, nors amžiumi gana jauna, bet šokiuose, ypač kazačko, tai galėtų "subytit" gerą šokėją — kazačką.

Toliau sekė ukrainų smuiko solo, rusų baletiniai šokiai, ukrainų kazačkai ir Aleksandro dukte pašoko su barškuliais ispaniška šoki; toliau sekė čigonų šokiai.

Draugė H. Degutienė jaudinančiu balsu labai paveikė klausytojus, kad kitiems ji su savo griaudingu balsu net ištraukė ašaras. Netoli manęs sėdinti moteris pastebėjo:

— Jos toks švelnus ir griauingas balselis giliai paliečia jautringus jausmus.

Reikia pripažinti, kad drg. H. Degutienė su savo švelniu balsu visados sužavi klausytojus. Tad linkėtina, kad draugė dažniau pasirodytų su maloniomis dainėmis.

Ant pat galo, to didelio ir svarbaus koncerto programos, užbaigė Bangos Choro vyrų choras, sudainuodamas porą gražių dainų. Pirmą, kažko draugai traukė nedrąsiai, bet antrą, tai jau tikrai lietuviškai, skambiu, pilnu balsu užbaigė.

Ant galo reikia pažymėti, kad be moralės Liaudies Balsui paramos, kurią parodė tokiu skaitlingu atsilankymu, materialiai taipgi gana stambiai sustvirtino mūsų laikraštį tas koncertas, nes jame buvo draugų ir organizacijų suaukuota \$181.50, pasveikinimai nuo pavienių ir biznierių — \$12.00, smulkiais suaukuta — \$7.25 ir prie durų, jeinant į svetainę, taipgi gausiai aukuota — \$50.84. Tad viso pajamų buvo \$260.99. Išlaidų susidarė \$43.65. Tai minėto koncerto rengėjai Liaudies Balsui suteikė \$217.14 paramos.

Tokiam dideliui ir pasekmingam koncertui suruošti reikėjo nemažai ir jėgų. Štai visa eilė darbininkų, kurie prisidėjo įvairiu darbu pravedimui koncerto: V. Strazevičius, Z. Janauskas, P. Pajuodis, J. Berškis, A. Daukantas, A. Grinevičius, Jakavičienė, Berškienė, Kevėžienė, Byrienė, Ealičaitė, Jaugaitė, Valaitienė, Caižauskaitė, Krisiūnaitė, Žaliošis, Naujokas, Viltrakis, Kevėža, Barčas ir Betkus.

Eljas Erko, buvęs Suomijos užsienio reikalų ministeris, Carl J. Cambro (norvegas), Tautų Lygos prezidentas, ir Hume Wrong, Kanados atstovas, kurs karštai

rėmė Sovietų Sąjungos išmetimą iš Tautų Lygos. Kanada ir iki šiam laikui neturėjo nei diplomatinį, nei prekybinių ryšių su Sovietais. Norvegija, kaip ir Suo-

mija, nebensavo už rezoliuciją, reikalaujančią Sovietus išmesti iš Tautų Lygos. Sovietų Sąjunga sako, kad tas jai dar palengvis, nes paluosuos rankas.

Liaudies Balso vajuos pravedimui komiteto vardu reiškiu nuosirdžią padėką visiems: drg. A. Morkiui, choro vedėjui, visiems choristams, menininkams dalyvavusiems programoje, darbininkams prisidėjusiems įvairiu darbu pasekmingam koncerto pravedimui, aukuotojams, taip gausiai parėmusiems, ir visiems atsilankiusiems į koncertą.

Pastaba: Gal kartais yra praleista aukų sąrašė kokia viena kita pavardė, ar kiti kokie svarbesni dalykai, tai prašome pranešti Liaudies Balso administratoriui drg. V. Strazevičiui (žodžiu, ar raštu), bus visos klaidos atitaisytos.

P. Pajuodis
Liaudies Balso Vajuos Komiteto vardu.

Pranešimai

Montreal, Que.

LLD 47 Kp. Narių Dėmesiai

Brangūs draugai, jau baigiasi šie metai, bet dar daug narių esate neužsimokėję savo narines duokles, o tuo tarpu centrai reikalinga atsilyginti padarytos skolos išleidžiant žurnalą "Sveiša" ir knyga, kurią visi užsimokėję nariai gauna.

Be to, jau Centrai reikalinga ruošti ateinančių metų knygos prirengimui. Tad, brangūs draugai, pasistengkit dar šiais metais užsilikusius mokesčius apmokėti, Laukiu nuosirdaus atsakymo.

J. Pelakauskas
Finansų Sekret.

Winnipeg, Man.

Svarbus Susirinkimas

Pranešame visus ir visas dalyvauti susirinkime, nes bus labai svarbus susirinkimas. Bus aptarta daug svarbių reikalų ir renkama 1940 metams valdyba.

Kuopos Valdyba

Winnipegiečių ir Apylinkės Lietuvių Dėmesiai

Puikus ir didelis Liaudies Balso Balisus Winnipegie įvyks šeštadienį, gruodžio 30 d., lietuvių svetainėje, 240 Manitoba Ave.

Kviečiame visus ir visas dalyvauti susirinkime, nes bus labai svarbus susirinkimas. Bus aptarta daug svarbių reikalų ir renkama 1940 metams valdyba.

Kuopos Valdyba

Winnipegiečių ir Apylinkės Lietuvių Dėmesiai

Puikus ir didelis Liaudies Balso Balisus Winnipegie įvyks šeštadienį, gruodžio 30 d., lietuvių svetainėje, 240 Manitoba Ave.

Wisi Winnipegie ir apylinkės lietuviui kviečiami dalyvauti. Pradžia 8 val. vakare.

L. B. Vajuos Komitetas

Lietuvių Kalbos Mokyklėlės Komitetas Ruošia
Gruodžio 23 Dieną
6 DENISON AVE.
Tigai sėdėjau ir giliai galvojau
Atsistojęs vėl ilgį dumojau

KALĖDINIŲ PARENGIMA

Perstatymą ir šokius

Bus perstatytas gražus mokyklos jaunuoliams pritaikytas vieno veiksmo veikalukas. Tam veikaluke dalyvaus visi mokyklėlės jaunuoliai — mergaitės ir berniukai, kuriame visi parodys įvairius savo gabumus. Po veikaluko, prie geros muzikos teisės šokiai. Maži, suaugesni ir dideli, iš smagiai prakleisite laiką tamė parengime ir paremsite mokyklėlę.

Pamatysite, kaip lietuvių kalbos mokyklėlės berniukai ir mergaitės lavinasi ne tik lietuvių kalbos, bet kartu lavinasi ir meno srityje.

Toronto ir apylinkės lietuviui kviečiami dalyvauti.

PRADŽIA 7.30 val. VAKARE
Įžangos tikietus 20 centų su drabužių padėjimu.

Kalėdų Diedukas pasirengęs vykimui į jaunuolių parengimą su mašiu visokių dovanų vaikučiams

SKAITYKITE KNYGAS

Knygos Veda į Apšvietą — Apšvieta į Laimėjimą
L.L.D. Kanados Veikiantis Komitetas Skelbiame
Sekančių Knygų Išpardavimą:

GAMTA ir ŽMONES — Parašyta M. Ilijin.
Ši knyga dar neseniai parašyta ir jau su didžiausiu įdomumu skaitoma įvairių tautų milijonų žmonių. Jos turiningumu, įdomumu ir genialškumu, gabių parašymu stebisi M. Gorkis ir kiti pasauliniai rašytojai. Knygoje atidengiamas įvairios kovos formos su gamta, dėl žmonijos gerovės.

Knyga iš 320 pusl. Kaina \$1.50. Dabar parsiduoda už \$0.75

POVILAS JURKA — Mikas Rasoda.
Tai labai įdomi apysaka iš Amerikos lietuvių gyvenimo. Joje skaitytojas randa ne tik aprašymą šurpingų scenų, romanų, bet ir naudingų pamokymų.

Knyga 318 puslapių, Kaina \$1.00. Dabar parsid. už \$0.50

ISTORIJA KLASIŲ KOVOS AMERIKOJE — A. Binba.
Ši didžiulė knyga, nors mūsų neskaitytos tautos autoriaus rašyta, šiandien skaitoma skaitlingųjų tautų darbo žmonių, kaip brangiausias istorinis veikalas, kuris atidengia Amerikos darbo žmonių kovų eigą. Šioje knygoje skaitytojas kaip veidrodyje mato Amerikos darbininkų kovas nuo pat Amerikos atsiradimo ligi 1925 metų.

Knyga 608 puslapių, Kaina \$2.25. Dabar parduod. už \$1.00

JANONIO RAŠTAI
Šio jauno vos 21 metų gyvenusio poeto raštai jau virš dvidešimts metų atgal rašyti, bet savo turiningumu, gambia rašyba, vaizdingumu dar ir šiandien yra puikiausiu vadovėliu daugeliui pradedančių ir jau praktikuojančių rašytojų. Knygoje telpa aprašymas Janonio gyvenimo, apysakų ir didžioji knygos dalis — darbininkiškos eilės.

Knyga 112 puslapių, Kaina \$0.75. Dabar parduod. už \$0.25

Platintojams duodame 10 nuosimėjų nuolaidos. Kas su užsakymu prisiųs ir pinigų už knygas, tiems persiuntimą apmokėsime. Pavieniems asmenims kreditan nesiunčiame. Māzesnius užsakymus galite siųsti pašto ženkla.

Užsakymus adresuokite L.L.D. K.V.K. sekretoriaus vardu: **K. Kilkievičius, P. O. Station "D," Box 44, Montreal, Que.**

SKELBKITĖS PER LIAUDIES BALSĄ

Už visokios rūšies paieškoms per Liaudies Balso, kaip jai draugų, giminių ar merginų ir vaikinių apsigelvimams, skaitome po 1 centą už žodį.

Už apgarsinimus profesijos ar firmos, rašinio formoje, skaitome po 1 centą už žodį.

Už apgarsinimus rėmėliuose po 35 centus už colį spalvos pločio. Organizacijom po 20 centų už colį.

Dažnesniems ir didesniems skelbimams duodame 25% nuolaidos. Klišės (atvaizdus) darome sulyg atskiro susitarimo.

Liaudies Balso skaitytojams larome nuolaidas.

Kadangi skelbimų kaina žema, o Liaudies Balsas plačiai visą Kanadą ir Suvienytas Valstijas skaitomas, todėl skaitytojai, organizacijos ir biznierių skelbiamiesi arba ieškodami per Liaudies Balsą tikrai savo tikslą atsieksite.

Paleiskojimus talpiname tik gėve mokėsti.

Liaudies Balsas
P.O. Station C., Box 1013,
Toronto 3, Ont., Canada.

Nauja Lietuviška BUČERNĖ ir GROSERNĖ

Savininkai — KAZLAUSKAS ir ZYKUS
716 Queen St. W. -- Toronto

Užlaikome geros rūšies mėsas ir kitus valgomus produktus Toronto ir apylinkės lietuviui kviečiami atsilankyti ir persitiktinti geru patarnavimu.

Tel. EL. 6579 — WA. 8714

BOYKACH & BOYKACH
Real Estate Agent
Parduodame ir išrenduojame namus ir farmas. Išskolėtuojame rėndas. Kas turite tų reikalų, kreipkitės pas mus. Daugeliui lietuvių esame patarnavę.

133 GOREVALE AVE. Ofiso 429 ADELAIDE ST. W., TORONTO

